OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
VERICY TRSTENJAK
przedstawiona w dniu 30 września 2008 r. [1]

Spis treści

I — Wprowadzenie . . . . . I - 7057

II — Ramy Prawne . . . . . I - 7057

III — Stan faktyczny i postępowanie . . . . . I - 7061

A — Okoliczności powstania sporu . . . . . I - 7061

B — Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok . . . . . I - 7062

C — Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron . . . . . I - 7063

D — Częściowo skutkujące wstecznie uchylenie zaskarżonego rozporządzenia . . . I - 7063

IV — Uwagi wstępne . . . . . I - 7064

A — Kontrola zaskarżonego rozporządzenia przez Sąd . . . . . I - 7064

B — Kontrola zaskarżonego wyroku przez Trybunał . . . . . I - 7065

V — W przedmiocie dopuszczalności odwołania . . . . . I - 7066

A — Argumenty stron . . . . . I - 7066

B — Ocena prawna . . . . . I - 7066

VI — W przedmiocie pierwszego zarzutu odwoławczego . . . . . I - 7068

A — Zaskarżony wyrok . . . . . I - 7068

B — Argumenty stron . . . . . I - 7068

C — Ocena prawna . . . . . I - 7070

D — Wnioski . . . . . I - 7073

1 — Język oryginału: niemiecki.

VII — W przedmiocie drugiego zarzutu odwoławczego . . . . . I - 7073

A — W przedmiocie pierwszej części drugiego zarzutu odwoławczego . . . . . I - 7074

1. Zaskarżony wyrok . . . . . I - 7074

2. Argumenty stron . . . . . I - 7074

3. Ocena prawna . . . . . I - 7077

4. Wnioski . . . . . I - 7079

B — W przedmiocie drugiej części drugiego zarzutu odwoławczego . . . . . I - 7080

1. Zaskarżony wyrok . . . . . I - 7080

2. Argumenty stron . . . . . I - 7080

3. Ocena prawna . . . . . I - 7082

4. Wnioski . . . . . I - 7084

VIII — W przedmiocie trzeciego zarzutu odwoławczego . . . . . I - 7084

A — Zaskarżony wyrok . . . . . I - 7084

B — Argumenty stron . . . . . I - 7085

C — Ocena prawna . . . . . I - 7086

1. Wpływ opłat licencyjnych na związek przyczynowo-skutkowy . . . . . I - 7087

2. Ocena szkody . . . . . I - 7089

D — Wnioski . . . . . I - 7092

IX — Wnioski oceny prawnej . . . . . I - 7092

X — Koszty . . . . . I - 7092

XI — Wnioski . . . . . I - 7093

I — Wprowadzenie

1. W niniejszej sprawie Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (zwany dalej Trybunałem) ma rozstrzygnąć o odwołaniu, które indyjskie przedsiębiorstwo Moser Baer India Ltd wniosło od wyroku Sądu Pierwszej Instancji (zwanego dalej Sądem) z dnia 4 października 2006 r. w sprawie T-300/03 Moser Baer India przeciwko Radzie [2] (zwanego dalej zaskarżonym wyrokiem).

2. Wnosząca odwołanie i skarżąca w pierwszej instancji (zwana dalej wnoszącą odwołanie) żąda uchylenia zaskarżonego wyroku, którym Sąd oddalił jej skargę o stwierdzenie nieważności rozporządzenia Rady WE nr 960/2003 z dnia 2 czerwca 2003 r. nakładającego ostateczne cło wyrównawcze na przywóz zapisywalnych dysków kompaktowych pochodzących z Indii [3] (zwanego dalej zaskarżonym rozporządzeniem).

II — Ramy Prawne

3. Podstawą prawną do wydania zaskarżonego rozporządzenia jest rozporządzenie Rady (WE) nr 2026/97 z dnia 6 października 1997 r. w sprawie ochrony przed przywozem towarów po cenach subsydiowanych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej [4] (zwane dalej „rozporządzeniem podstawowym” [5]).

4. Artykuł 5 rozporządzenia podstawowego stanowi:

„Artykuł 5

Kalkulacja kwoty subsydium stanowiącego podstawę dla środków wyrównawczych

Do celów niniejszego rozporządzenia kwota subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych jest wyliczona w kategoriach korzyści dla odbiorcy, których istnienie stwierdzono w okresie [objętym] dochodzeni[em] w sprawie subsydiowania. […]”

5. Artykuł 7 ust. 3 rozporządzenia podstawowego, który zawiera przepisy ogólne dotyczące wyliczeń subsydium, przewiduje:

„Jeżeli subsydium może być związane z [bieżącym lub przyszłym] nabyciem […]

2 — Wyrok z dnia 4 października 2006 r. w sprawie T-300/03 Moser Baer India przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-3911.

3 — Dz.U. L 138 z dnia 5 czerwca 2003 r., s. 1–25.

4 — Dz.U. L 288 z dnia 21 października 1997 r., s. 1–33.

5 — Cła wyrównawcze na przywozy subsydiowane nakładane są w formie rozporządzeń. Jako, że podstawą prawną wydania ceł wyrównawczych jest również rozporządzenie, rozporządzenie stanowiące podstawę prawną i budujące ramy prawne dla wydania rozporządzenia antysubsydyjnego zwane jest rozporządzeniem podstawowym.

środków trwałych, kwota subsydium stanowiącego podstawę środków wyrównawczych jest wyliczona poprzez rozłożenie subsydium na okres, który odzwierciedla normalną amortyzację takich aktywów w danym przemyśle […]".

6. Artykuł 8 rozporządzenia podstawowego przewiduje:

„Artykuł 8

Ustalenie szkody

[…]

2. Ustalenie szkody opiera się na pozytywnych dowodach i obejmuje [obiektywne] badanie zarówno:

a) wielkości [subsydiowanego] przywozu […] oraz wpływu [tego] przywozu […] na ceny podobnych produktów na rynku Wspólnoty; oraz

b) wpływu tych towarów przywożonych [przywozu tych towarów] na wspólnotowy przemysł.

3. W odniesieniu do przywozu towarów po cenach subsydiowanych [wielkości subsydiowanego przywozu] należy uwzględnić fakt, czy nastąpił istotny wzrost [subsydiowanego] przywozu towarów […] w kategoriach bezwzględnych [lub] […] w stosunku do produkcji [lub] konsumpcji we Wspólnocie. W odniesieniu do wpływu [subsydiowanego] przywozu towarów […] na ceny należy uwzględnić fakt, czy nastąpiło istotne zaniżenie ceny w wyniku [subsydiowanego] przywozu towarów […] w porównaniu z ceną podobnego produktu we wspólnotowym przemyśle lub czy [taki przywóz] może w inny sposób doprowadzić do istotnego obniżenia cen lub powstrzymania wzrostu cen, który nastąpiłby w przeciwnym wypadku. Żaden czynnik ani większa liczba tych czynników nie stanowi decydującej wskazówki.

[…]

5. Badanie wpływu [subsydiowanego] przywozu towarów […] na dany wspólnotowy przemysł obejmuje ocenę [wszystkich] istot-

nych czynników ekonomicznych oraz wskaźników mających wpływ na stan przemysłu, włączając: fakt, że przemysł ciągle jeszcze zwalcza skutki dawnego subsydiowania lub dumpingu, wielkość kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, faktyczny i potencjalny spadek sprzedaży, zyski, produkcję, udział rynkowy, wydajność, zwrot z inwestycji, wykorzystanie zdolności produkcyjnych; czynniki wpływające na ceny we Wspólnocie; faktyczny i potencjalny negatywny wpływ na przepływ środków pieniężnych, stan zapasów, zatrudnienie, wynagrodzenia, wzrost, zdolność gromadzenia kapitału lub inwestycji oraz, w przypadku rolnictwa, wzrost obciążenia rządowych programów wsparcia. Wykaz ten nie jest wyczerpujący, ani też żaden pojedynczy czynnik ani większa liczba tych czynników nie musi stanowić decydującej wskazówki.

6. Należy wykazać na podstawie wszystkich istotnych dowodów przedstawionych w związku z ust. 2, że [subsydiowany] przywóz towarów […] przynosi szkodę w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. W szczególności wiąże się to z koniecznością wykazania, że ilość i/lub poziomy cen określone na podstawie ust. 3 są odpowiedzialne za wpływ na wspólnotowy przemysł, jak przewidziano w ust. 5, oraz że wpływ ten istnieje w stopniu umożliwiającym jego klasyfikację jako [może zostać uznany za] istotny.

7. Znane czynniki inne niż [subsydiowany] przywóz towarów […], które przynoszą szkodę wspólnotowemu przemysłowi, są również badane w celu upewnienia się, że szkody wyrządzonej przez te czynniki nie można przypisać [subsydiowanemu] przywozowi towarów […] zgodnie z ust. 6. Czynniki, które mogą być brane pod uwagę w tym względzie, obejmują ilość i ceny w [niesubsydiowanym] przywozie towarów […], spadek popytu czy też zmiany struktury spożycia, restrykcyjne praktyki handlowe oraz konkurencj[ę] między producentami z państw trzecich oraz producentami z krajów Wspólnoty, rozwój technologii oraz wyniki w zakresie wywozu oraz wydajność wspólnotowego przemysłu”.

7. Zgodnie z art. 15 ust. 1 zd. 3 rozporządzenia podstawowego kwota cła wyrównawczego nie może przekraczać kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, lecz powinna być niższa niż całkowita kwota subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, jeżeli takie niższe opłaty celne są odpowiednie do usunięcia szkody dla wspólnotowego przemysłu.

8. Artykuł 28 rozporządzenia podstawowego stanowi:

„Artykuł 28

Odmowa współpracy

1. W przypadkach, w których jakakolwiek zainteresowana strona odmawia lub nie zapewnia dostępu do niezbędnych informacji

w terminach określonych w niniejszym rozporządzeniu, albo znacznie utrudnia dochodzenie, poszukiwania [konkluzje] wstępne lub końcowe, potwierdzające lub negatywne, mogą być osądzone na podstawie dostępnego stanu faktycznego.

W przypadku gdy okaże się, że zainteresowana strona przedstawiła fałszywe lub wprowadzające w błąd informacje, informacje te nie zostaną uwzględnione i wykorzystany zostanie dostępny stan faktyczny.

Zainteresowane strony powinny być świadome konsekwencji odmowy współpracy.

[…]

3. Jeżeli informacje dostarczone przez zainteresowaną stronę nie są bez zarzutu pod każdym względem, powinny być jednak uwzględnione, pod warunkiem, że braki nie powodują nadmiernych trudności w dojściu do dokładnych ustaleń oraz że informacje zostały właściwie przedłożone w odpowiednim czasie i mogą być zweryfikowane, oraz że strona działała w miarę swoich najlepszych możliwości.

4. W przypadku odrzucenia dowodów lub informacji strona przedstawiająca te dowody bądź informacje zostanie niezwłocznie powiadomiona o powodach odrzucenia i będzie miała możliwość udzielenia dalszych wyjaśnień w określonym terminie. Jeżeli wyjaśnienia uznane zostaną za niezadowalające, powody odrzucenia takich dowodów bądź informacji zostaną ujawnione i przedstawione w publikowanych ustaleniach.

5. Jeżeli ustalenia, łącznie z tymi, które dotyczą kwoty subsydiów stanowiących podstawę dla środków wyrównawczych, oparte są na przepisach ust. 1, w tym informacjach przedstawionych w skardze, w miarę możliwości oraz z należytym uwzględnieniem limitu czasowego dochodzenia, zostaną one sprawdzone przez odniesienie do dostępnych informacji z innych, niezależnych źródeł, takich jak publikowane cenniki, oficjalne statystyki przywozu oraz deklaracje celne czy też informacji uzyskanych od innych zainteresowanych stron w trakcie dochodzenia.

6. Jeżeli zainteresowana strona nie współpracuje lub współpracuje częściowo, uniemożliwiając ujawnienie istotnych informacji, wynik może być dla strony mniej korzystny, niż gdyby współpracowała”.

III — Stan faktyczny i postępowanie

A — *Okoliczności powstania sporu*

9. Wnosząca odwołanie jest spółką z siedzibą w Indiach, produkującą różne postaci nośników pamięci, a w szczególności zapisywalne dyski kompaktowe (zwane dalej „CD-R").

10. W dniu 17 maja 2002 r. w następstwie skargi przedstawionej przez Committee of European CD-R Manufacturers (CECMA) Komisja wszczęła dochodzenie antysubsydyjne w sprawie przywozu CD-R pochodzących z Indii [6]. Na wniosek Komisji z dnia 20 maja 2003 r. Rada ustanowiła zaskarżone rozporządzenie. W zaskarżonym rozporządzeniu ustanowiono ostateczne cło wyrównawcze na przywóz CD-R pochodzących z Indii w wysokości 7,3%.

11. W zaskarżonym rozporządzeniu Rada stwierdziła, że wnosząca odwołanie uzyskała subwencję w formie zwolnienia z należności celnych przywozowych od dóbr inwestycyjnych (zwanych dalej „aktywami subsydiowanymi") [7].

12. Przy wyliczaniu korzyści Rada ustaliła najpierw okres amortyzacji wynoszący 6 lat [8]. Uzasadniła to okolicznością, że subsydiowane aktywa stanowią formy do produkcji CD-R, a nie maszyny do ich produkcji. Zarzut wnoszącej odwołanie, że aktywa te należy zgodnie z dokumentami księgowymi zakwalifikować jako maszyny i ustalić dla nich jako punkt wyjścia okres amortyzacji wynoszący 13 lat, został odrzucony przez Radę z uzasadnieniem, że wnosząca odwołanie przedstawiła sprzeczne informacje dotyczące amortyzacji spornych aktywów w swoich dokumentach księgowych oraz w swoim zeznaniu podatkowym [9].

13. Przy ustalaniu szkody dla wspólnotowego przemysłu Rada wzięła w szczególności pod uwagę, że od roku 2000 do okresu objętego dochodzeniem (od 1 kwietnia 2001 r. do 31 marca 2002 r.) przywozy CD-R z Indii do Wspólnoty wzrosły, a ceny sprzedaży CD-R we Wspólnocie spadły w tym samym okresie o 59%, przy czym w okresie objętym dochodzeniem wynosiły one średnio o 17,7% mniej niż ceny sprzedaży niepokrywające kosztów w przemyśle we Wspólnocie. Rada porównała przy tym dane, które wynikały z danych Eurostatu, z danymi przedstawionymi przez wnoszącą odwołanie i doszła do wniosku, że prowadziły one do porównywalnych wyników [10]. Jeśli chodzi o poziom zapasów, Rada dla okresu odniesienia (1 stycznia 1998 r.

6 — Dz.U. C 116 z dnia 17 maja 2002 r., s. 4–6.
7 — Motywy 38–47 zaskarżonego rozporządzenia.
8 — Rada obniżyła go jednak do 4,2 lat, zobacz motywy 43–45 zaskarżonego rozporządzenia.
9 — Zobacz motywy 39–41 zaskarżonego rozporządzenia.
10 — Zobacz motywy 58–64 zaskarżonego rozporządzenia.

do końca okresu objętego dochodzeniem) stwierdziła trend negatywny [11].

14. W ramach swoich ustaleń dotyczących przyczyny powstania szkody Rada odniosła się między innymi do argumentu wnoszącej odwołanie, wedle którego podmiot uprawniony z patentów domagał się od producentów CD-R w sposób sprzeczny z zasadami konkurencji nadmiernych opłat licencyjnych. Wykluczyła ona jednak wpływ na szkodę, w szczególności dlatego że wskazane opłaty licencyjne musiała ponosić zarówno wnosząca odwołanie, jak i producenci tego przemysłu we Wspólnocie, i to już wcześniej niż zaistniała stwierdzona przez nią szkoda. Stwierdzona szkoda nie może zatem zostać przypisana ponoszeniu opłat licencyjnych [12].

B — *Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok*

15. Wnosząca odwołanie wniosła skargę przeciwko zaskarżonemu rozporządzeniu. Komisja oraz CECMA zostały dopuszczone do udziału w sprawie w charakterze interwenientów popierających żądania Rady.

16. Wnosząca odwołanie w swojej skardze zarzuca w szczególności [13]:

— zaklasyfikowanie subsydiowanych aktywów jako form, oraz że wszystkie subsydiowane aktywa były klasyfikowane jako formy (część druga zarzutu drugiego);

— błąd w ustaleniu okoliczności faktycznych leżących u podstaw stwierdzenia szkody w przemyśle wspólnotowym, a mianowicie w odniesieniu do trendów cenowych i poziomu zapasów (zarzut trzeci);

— naruszenie art. 8 ust. 6 i 7 rozporządzenia podstawowego w zakresie badania skutków rzekomo sprzecznych z regułami konkurencji opłat licencyjnych podmiotu uprawnionego z patentów na CD-R (zarzut piąty).

17. W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił w całości skargę wnoszącej odwołanie przeciwko zaskarżonemu rozporządzeniu oraz

11 — Co do poziomu zapasów zobacz motywy (80)–(89) zaskarżonego rozporządzenia.

12 — Zobacz motywy 134 i 135 zaskarżonego rozporządzenia.

13 — Wymieniono tu jedynie zarzuty mające znaczenie dla postępowania odwoławczego.

obciążył ją jej kosztami oraz kosztami poniesionymi przez pozwaną.

C — *Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron*

18. Wnosząca odwołanie wniosła niniejsze odwołanie pismem z dnia 22 grudnia 2006 r., złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 28 grudnia 2006 r. Żąda ona:

— uchylenia zaskarżonego wyroku;

— uwzględnienia żądania przedstawionego przez wnoszącą odwołanie w postępowaniu przed Sądem Pierwszej Instancji, w szczególności odnośnie do stwierdzenia nieważności zaskarżonego rozporządzenia w zakresie w jakim dotyczy wnoszącej odwołanie; oraz

— obciążenia Rady kosztami postępowania odwoławczego oraz postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji.

19. Rada i Komisja żądają:

— oddalenia odwołania; oraz

— obciążenia wnoszącej odwołanie kosztami obu instancji.

20. W postępowaniu pisemnym wnosząca odwołanie, Rada i Komisja przedstawiły uwagi. W rozprawie w dniu 10 lipca 2008 r. wzięły udział wnosząca odwołanie, Rada i Komisja.

D — *Częściowo skutkujące wstecznie uchylenie zaskarżonego rozporządzenia*

21. Zaskarżone rozporządzenie zostało uchylone rozporządzeniem Rady (WE) nr 1293/2007 z dnia 30 października 2007 r. uchylającym cła antydumpingowe nałożone rozporządzeniem (WE) nr 1050/2002 na przywóz płyt kompaktowych jednokrotnego zapisu pochodzących z Tajwanu i zezwalającym na ich zwrot lub umorzenie oraz uchylającym cła wyrównawcze nałożone rozporządzeniem Rady (WE) nr 960/2003 na przywóz płyt kompaktowych jednokrotnego

zapisu pochodzących z Indii, zezwalającym na ich zwrot lub umorzenie oraz kończącym postępowanie w tej sprawie [14] (zwany dalej „rozporządzeniem uchylającym") ze skutkiem od dnia 5 listopada 2006 r. Obowiązywanie zaskarżonego rozporządzenia od chwili jego wejścia w życie do tego momentu pozostało nienaruszone przez rozporządzenie uchylające.

IV — Uwagi wstępne

22. Zaskarżone rozporządzenie nałożyło na podstawie rozporządzenia podstawowego cła wyrównawcze na przywozy subsydiowane. Zanim zbadam dopuszczalność i zasadność zarzutów odwoławczych, chciałabym w pierwszej kolejności omówić krótko zadanie Sądu w ramach skargi o stwierdzenie nieważności takiego rozporządzenia (A.) i po drugie krótko wskazać, w jakim zakresie wyrok Sądu może zostać w ramach odwołania poddany weryfikacji przez Trybunał (B.).

A — *Kontrola zaskarżonego rozporządzenia przez Sąd*

23. Zaskarżone rozporządzenie ustanawia środek polityki ochrony handlu przeciwko przywozom subsydiowanym. Jako, że ustalenie, rozważenie i ocena danych gospodarczych, potrzebnych do wydania środków polityki ochrony handlu, stanowi złożone zadanie, instytucje wspólnotowe dysponują w tej dziedzinie, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, zakresem swobodnego uznania [15]. Stąd do zainteresowanych stron należy, już w ramach postępowania administracyjnego, przedstawienie korzystnych dla nich informacji [16].

24. Rozporządzenie nakładające cła wyrównawcze na przywozy subsydiowane może zostać zbadane przez Sąd w drodze skargi o stwierdzenie nieważności na mocy art. 230 WE. W tym kontekście należy jednak zauważyć, że zakres swobodnego uznania, jaki rozporządzenie podstawowe przyznaje instytucjom wspólnotowym, podlega jedynie ograniczonej kontroli sądowej [17]. Kontrola Sądu ogranicza się w tej dziedzinie jedynie do zbadania kwestii, czy właściwe przepisy proceduralne zostały zachowane, czy okoliczności faktyczne będące podstawą rozporządzenia podstawowego zostały prawidłowo ustalone oraz czy nie zachodzi oczywisty błąd w ocenie tych

14 — Dz.U. L 288 z dnia 6 listopada 2007 r., s. 17–19.

15 — Wyroki z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie C-398/05 AGST Draht- und Biegetechnik, Zb.Orz. s. I-1057, pkt 33, oraz z dnia 27 września 2007 r. w sprawie C-351/04 Ikea Wholesale, Zb.Orz. s. I-7723, pkt 40. Odesłania zawarte w tym i nastepnych przypisach odnoszą się częściowo do orzecznictwa i literatury dotyczących nie tylko spraw subwencyjnych, ale także spraw dumpingowych. To orzecznictwo i literatura stosują się jednak odpowiednio do subwencji. Odpowiednie zastosowanie tych odesłań nie będzie już dalej szczególnie podkreślane.

16 — Zobacz art. 28 rozporządzenia podstawowego.

17 — Wyroki z dnia 14 marca 1990 r. w sprawie C-156/87 Gestetner Holdings przeciwko Radzie i Komisji, Rec. s. I-781, pkt 63 oraz z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie T-97/95 Sinochem przeciwko Radzie, Rec. s. II-85, pkt 51, z dnia 18 września 1996 r. w sprawie T-155/94 Climax Paper przeciwko Radzie, Rec. s. II-873, pkt 98, z dnia 17 grudnia 1997 r. w sprawie T-121/95 EFMA przeciwko Radzie, Rec. s. II-2391, pkt 64, z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie AGST Draht- und Biegetechnik, przywołany w przypisie 15, pkt 34 oraz z dnia 27 września 2007 r. w sprawie Ikea Wholesale, przytoczony w przypisie 15, pkt 41; W. Müller, N. Khan, H.A. Neumann, *EC Anti-Dumping Law*, John Wiley & Sons, 1998, pkt 26.2; K. Düker, *Rechtsschutz gegen Antidumpingmaßnahmen der Europäischen Gemeinschaft*, Tectum, 2007, s. 193.

okoliczności faktycznych, ani nadużycie władzy [18]. Jako, że do zainteresowanych stron należy, już w ramach postępowania administracyjnego, przedstawienie korzystnych dla nich informacji, kontrola Sądu rozciąga się ponadto jedynie na informacje, które były znane instytucjom wspólnotowym przy wydawaniu zaskarżonego środka, albo które powinny one były posiadać [19].

25. Należy dalej wziąć pod uwagę, że nie jest zadaniem Sądu przeprowadzenie na nowo postępowania administracyjnego. Stąd na skarżącym spoczywa ciężar dowodowy, jeśli uważa on, że instytucje wspólnotowe nieprawidłowo ustaliły okoliczności faktyczne. Skarżący musi zatem w sposób umotywowany poddać w wątpliwość prawidłowość ustalonych przez instytucje wspólnotowe okoliczności faktycznych. Samo zakwestionowanie okoliczności faktycznych do tego nie wystarcza [20].

B — *Kontrola zaskarżonego wyroku przez Trybunał*

26. Przedmiotem odwołania do Trybunału jest kontrola zaskarżonego wyroku Sądu pod kątem błędów co do prawa [21]. Odwołanie nie może zatem być nakierowane bezpośrednio na błąd w zaskarżonym przed Sądem rozporządzeniu. Wynika z tego, że w odwołaniu zasadniczo niedopuszczalne jest powtarzanie zarzutów z postępowania przed Sądem, bez odniesienia się do wyroku Sądu [22]. W odwołaniu musi raczej zostać wyraźnie wskazane, która część wyroku Sądu zostaje zaskarżona i na jakich argumentach prawnych opiera się to żądanie [23].

27. Jako, że odwołanie ograniczone jest do kwestii prawnych, ponowna ocena okoliczności faktycznych nie jest dopuszczalna [24]. W odniesieniu do ustalonych przez Sąd okoliczności faktycznych może w odwołaniu znaleźć się jedynie zarzut, że ustalenia zostały dokonane nieprawidłowo z punktu widzenia prawa proceduralnego. W zakresie, w jakim ocena dowodów przez Sąd zostaje poddana w wątpliwość, wnosząca odwołanie musi zarzucić, że Sąd w ramach swojej oceny dowodów wypaczył środki dowodowe [25].

18 — Wyroki Sądu z dnia 28 października 2004 r. w sprawie T-35/01 Shanghai Teraoka Electronic przeciwko Radzie, Zb. Orz. s. II-3663, pkt 48 i 49, w sprawie AGST Draht- und Biegetechnik, przywołany w przypisie 15, pkt 34 oraz z dnia 27 września 2007 r. w sprawie Ikea Wholesale, przywołany w przypisie 15, pkt 41; W. Müller, N. Khan, H.A. Neumann, przytoczony w przypisie 17, pkt 26.2.

19 — Wyrok z dnia 21 lutego 1984 r. w sprawach połączonych 239/82 i 275/82 Allied Corporation i in. przeciwko Komisji, Rec. 1984, s. 1005, pkt 21 i nast.; K. Düker, przywołany w przypisie 17, s. 197.

20 — K. Düker, przywołany w przypisie 17, s. 196 i nast.

21 — Artykuł 225 WE i art. 58 ust. 1 statutu Trybunału.

22 — Wyroki z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawach połączonych C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P i C-219/00 P Aalborg Portland i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-123, pkt 51, z dnia 4 lipca 2000 r. w sprawie C-352/98 P Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, Rec. s. I-5291, pkt 35, z dnia 3 marca 2005 r. w sprawie C-499/03 P Biegi Nahrungsmittel i Commonfood przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. I-1751, pkt 38. Dalsze odniesienia w K. Lenaerts, D. Arts, *Procedural Law of the European Union*, wydanie drugie, Sweet & Maxwell, 2008, pkt 7-107, pkt 16-016.

23 — Artykuł 225 WE i art. 112 § 1 lit. c regulaminu Trybunału Sprawiedliwości; zob. m.in. wyroki w sprawie Bergaderm i Goupil przeciwko Komisji, przywołany w przypisie 22, pkt 34 oraz z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie C-248/99 P Francja przeciwko Komisji, Rec. s. I-1, pkt 69.

24 — Postanowienie z dnia 20 marca 1991 r. w sprawie C-115/90 P Turner przeciwko Komisji, Rec. s. I-1423, pkt 13 do 14; wyrok z dnia 1 października 1991 r. w sprawie C-283/90 P Vidrányi przeciwko Komisji, Rec. s. I-4339, pkt 11 do 13, oraz z dnia 23 listopada 2000 r. w sprawie C-1/98 P British Steel przeciwko Komisji, Rec. s. I-10349, pkt 53. K. Lenaerts, D. Arts, przywołany w przypisie 22, pkt 16-016.

25 — Wyroki z dnia 10 lipca 2003 r. w sprawie C-472/00 P Komisja przeciwko Fresh Marine, Rec. s. I-7541, pkt 45 oraz z dnia 2 marca 1994 r. w sprawie C-53/92 P Hilti przeciwko Komisji, Rec. s. I-667, pkt 43. H.W. Rengeling, A. Middecke, M. Gellermann, *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*, wydanie drugie, C.H. Beck, 2003, § 28 pkt 28.

28. Ponadto kontrola sądowa Trybunału zasadniczo rozciąga się jedynie na zarzuty, które zostały podniesione już w postępowaniu przed Sądem. Zarzuty, które mogły zostać podniesione już w postępowaniu przed Sądem, ale podniesione nie zostały, są w postępowaniu odwoławczym niedopuszczalne [26].

V — W przedmiocie dopuszczalności odwołania

29. Rada zarzuca, że całe odwołanie jest niedopuszczalne z uwagi na brak interesu prawnego. Zarzut ten przeanalizuję w następnej kolejności. Dalsze zarzuty niedopuszczalności, które skierowane są przeciwko poszczególnym zarzutom odwoławczym lub poszczególnym tezom, będę analizować w ramach oceny prawnej poszczególnych zarzutów odwoławczych lub tez.

A — *Argumenty stron*

30. *Rada* jest zdania, że odwołanie jest niedopuszczalne ze względu na uchylenie zaskarżonego rozporządzenia przez rozporządzenie uchylające. Skarga o stwierdzenie nieważności jest dopuszczalna jedynie wtedy, kiedy osoba ma interes prawny w uchyleniu zaskarżonego aktu. Wnosząca odwołanie miała wprawdzie wcześniej interes prawny w uchyleniu zaskarżonego rozporządzenia, ponieważ dokonywany przez nią przywóz podlegał cłom wyrównawczym. Interes ten odpadł jednak wraz z uchyleniem zaskarżonego rozporządzenia.

31. Wnosząca odwołanie może się domagać zwrotu ceł jedynie, jeśli ona sama zapłaciła cła wyrównawcze. Odwołanie jest niedopuszczalne, jeśli wnosząca odwołanie nie wykaże, że sama zapłaciła cła.

32. *Wnosząca odwołanie* podnosi w tej kwestii, że sama zapłaciła cła.

B — *Ocena prawna*

33. W pierwszej kolejności należy wskazać, że Rada nie mogła jeszcze podnieść zarzutu niedopuszczalności w postępowaniu przed Sądem, ponieważ rozporządzenie uchylające zostało wydane dopiero po ogłoszeniu zaskarżonego wyroku [27].

26 — Wyroki z dnia 19 czerwca 1992 r. w sprawie C-18/91 P V. przeciwko Parlamentowi, Rec. s. I-3997, pkt 21 oraz z dnia 23 listopada 2000 r. w sprawie C-1/98 P British Steel przeciwko Komisji, Rec. s. I-10349, pkt 47; H.W. Rengeling, A. Middecke, M. Gellermann, przywołany w przypisie 25, § 28 pkt 23; K. Lenaerts, D. Arts, przywołany w przypisie 22, pkt 16-018.

27 — Zaskarżony wyrok został ogłoszony w dniu 4 października 2006 r. Rozporządzenie uchylające zostało przyjęte w dniu 30 października 2007 r.

34. Wprawdzie odwołanie może być niedopuszczalne, jeżeli zdarzenie mające miejsce po ogłoszeniu zaskarżonego wyroku pozbawia ten wyrok szkodliwego skutku dla wnoszącego odwołanie. Istnienie interesu prawnego po stronie wnoszącego odwołanie zakłada bowiem, iż w razie jego uwzględnienia przyniesie ono korzyść stronie, która je wniosła [28].

35. Okoliczność, że zaskarżone przed Sądem rozporządzenie nie wywrze już skutków w przyszłości, nie prowadzi jednak sama w sobie do odpadnięcia interesu prawnego [29].

36. Wnosząca odwołanie może raczej nadal posiadać interes prawny w uchyleniu zaskarżonego wyroku i pośrednio zaskarżonego rozporządzenia. Trybunał w wyroku w sprawie Akzo Chemie i in. przeciwko Komisji [30] uznał właśnie za wystarczające, że zainteresowane instytucje wspólnotowe powstrzymają się w przyszłości od zarzucanego zachowania [31]. Musi to obowiązywać moim zdaniem w szczególności w przypadku takim jak w niniejszej sprawie, gdzie Rada decyduje o uchyleniu zaskarżonego rozporządzenia [32].

37. W dalszej kolejności należy wziąć pod uwagę, że rozporządzenie uchylające nie uchyliło w pełni zaskarżonego rozporządzenia, lecz to ostatnie wywiera nadal skutek wobec ceł wyrównawczych nałożonych do dnia 4 listopada 2006 r. Stanowi ono przyczynę prawną nałożonych do tego momentu ceł wyrównawczych. Zaskarżone rozporządzenie wywiera zatem w dalszym ciągu skutek prawny. Wydaje się niewykluczone, że uchylenie zaskarżonego rozporządzenia może przynieść korzyść wnoszącej odwołanie także, jeśli to nie ona sama zapłaciła cła wyrównawcze.

38. Ponadto wnosząca odwołanie wskazała na rozprawie, że sama zapłaciła cła wyrównawcze, zaś Rada nie zaprzeczyła takiemu stwierdzeniu.

39. W tych okolicznościach Trybunał nie może moim zdaniem przyjąć wnioskowanego przez Komisję stwierdzenia, że wnosząca odwołanie nie posiada żadnego interesu prawnego w niniejszym odwołaniu.

28 — Zobacz postanowienia z dnia 25 stycznia 2001 r. w sprawie C-111/99 P Lech-Stahlwerke przeciwko Komisji, Rec. s. I-701, pkt 18 oraz z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie C-503/07 P Saint-Gobain Glass Deutschland przeciwko Komisji, Zb.Orz. I-2217, pkt 47; wyrok z dnia 19 października 1995 r. w sprawie C-19/93 P Rendo i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-3319, pkt 13.

29 — Podobnie Trybunał w wyroku z dnia 24 czerwca 1986 r. w sprawie 53/85 AKZO Chemie i AKZO Chemie UK przeciwko Komisji, Rec. s. 1965, pkt 21, uznał, że interes prawny w skardze o stwierdzenie nieważności nie zostanie utracona jedynie dlatego, że dany akt prawny został już wykonany.

30 — Przypis 29, pkt 21.

31 — Ponadto stwierdzenie bezprawności działań instytucji wspólnotowych może grać również rolę w ewentualnym procesie o odszkodowanie przeciwko instytucjom wspólnotowym, przy czym w tym kontekście należy w szczególności wziąć pod uwagę pięcioletni okres przedawnienia zgodnie z art. 46 statutu Trybunału.

32 — W przeciwnym razie Rada byłaby w stanie uczynić odwołanie niedopuszczalnym poprzez uchylenie zaskarżonego rozporządzenia.

VI — W przedmiocie pierwszego zarzutu odwoławczego

40. W pierwszym zarzucie odwoławczym wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd naruszył zasady spójności i starannego badania w pkt 73–79 zaskarżonego wyroku.

A — *Zaskarżony wyrok*

41. W pkt 57–80 Sąd odniósł się do tez pierwszej i drugiej w ramach części drugiej zarzutu pierwszego.

42. W postępowaniu przed Sądem Pierwszej Instancji wnosząca odwołanie *zarzuciła zasadniczo* w swojej tezie pierwszej zaklasyfikowanie subsydiowanych aktywów przez właściwe instytucje wspólnotowe jako form do produkcji CD-R, a nie jako maszyn do ich produkcji. Sąd oddalił tę tezę. Wnosząca odwołanie nie sprzeciwia się już w odwołaniu zasadniczej klasyfikacji subsydiowanych aktywów jako form.

43. W swojej tezie drugiej wnosząca odwołanie zarzuca, że Rada zaklasyfikowała jako formy *wszystkie* subsydiowane aktywa, a nie jedynie ich część. Także ta teza została oddalona przez Sąd. Sąd w pkt 73–79 zaskarżonego wyroku na wstępie stwierdził, że wartość subsydiowanych aktywów wynikająca z zeznania podatkowego złożonego przez wnoszącą odwołanie nie zgadzała się z wartością, która stanowiła podstawę wyliczeń subsydium. Wnosząca odwołanie wskazała wprawdzie, że jedynie część subsydiowanych aktywów zostało przekwalifikowanych jako formy. Jako, że wnosząca odwołanie nie wyjaśniła jednak kryteriów klasyfikacji oraz nie przedstawiła pełnej i możliwej do weryfikacji listy tych aktywów, instytucje wspólnotowe nie były w stanie zbadać liczb podanych przez wnoszącą odwołanie. Wnosząca odwołanie nie przedstawiła zatem instytucjom wspólnotowym informacji, które umożliwiłyby zbadanie prawidłowości jej danych oraz w razie potrzeby uwzględnienie tej części aktywów, która nie została zaklasyfikowana w kategorii form.

B — *Argumenty stron*

44. Wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd nie wypełnił swojego obowiązku starannego i bezstronnego ustalenia okoliczności faktycznych. Do tego obowiązku należy sprawdzenie prawidłowości informacji podanych przez zainteresowane strony.

45. Rada wiedziała lub mogła wiedzieć, że przekwalifikowanie w formy dotyczyło jedynie części subsydiowanych aktywów. Była ona zatem uprawniona do zastosowania okresu amortyzacji odnoszącego się do form jedynie do tej części subsydiowanych aktywów. Sąd nie uwzględnił dowodu

wnoszącej odwołanie, że nie zaklasyfikowała ona co najmniej 23% subsydiowanych aktywów jako formy.

46. Ponadto działania Rady były sprzeczne. Z jednej strony oparła się ona w sposób wiążący, o ile chodziło o przekwalifikowanie subsydiowanych aktywów, na danych zamieszczonych w zeznaniu podatkowym wnoszącej odwołanie. Z drugiej strony nie wzięła ona pod uwagę danych zawartych w jej zeznaniu podatkowym w zakresie, w jakim wynikało z nich, że jedynie część subsydiowanych aktywów została przekwalifikowana w formy.

47. Sąd w swojej ostatecznej ocenie w pkt 79 zaskarżonego wyroku odniósł się jedynie do spornych aktywów, które dla celów podatkowych zostały wykazane jako formy. Nie podał jednak żadnego uzasadnienia dla okoliczności, że *wszystkie* subsydiowane aktywa były zaklasyfikowane jako formy. Ponadto Sąd nie wskazał zasady, zgodnie z którą instytucje wspólnotowe były uprawnione do zaklasyfikowania wszystkich subsydiowanych aktywów jako form.

48. Sąd nie wziął pod uwagę, że Rada nie zastosowała się do art. 28 rozporządzenia podstawowego. Rada powinna była oprzeć się na tym przepisie, aby móc nie uwzględnić informacji przedstawionych przez wnoszącą odwołanie. Nawet gdyby Rada oparła się na art. 28 rozporządzenia podstawowego, nie mogła ona dokonać żadnych ustaleń, które stałyby w sprzeczności z informacjami dostarczonymi przez wnoszącą odwołanie.

49. *Rada* uważa tezę wnoszącej odwołanie za niedopuszczalną, ponieważ wnosząca odwołanie przedstawiła nowe zarzuty. Wnosząca odwołanie nie zarzucała naruszenia zasad spójności i starannego badania w postępowaniu przed Sądem Pierwszej Instancji.

50. Ponadto Rada wskazuje na ustalenia Sądu w pkt 78 zaskarżonego wyroku. Wnosząca odwołanie podniosła wprawdzie w postępowaniu administracyjnym, że jedynie część subsydiowanych aktywów zostało przekwalikowanych jako formy. Jednak z pkt 78 zaskarżonego wyroku wynika, że wnosząca odwołanie nie przedstawiła żadnych informacji, które umożliwiłyby jej weryfikację prawidłowości jej twierdzeń.

51. Na tych ustaleniach co do okoliczności faktycznych Sąd oparł swoją ocenę prawną, że wnosząca odwołanie nie może poddać w wątpliwość odpowiedniej oceny w zaskarżonym rozporządzeniu. Wnosząca odwołanie nie wskazała, w jaki sposób Sąd przy ustalaniu okoliczności faktycznych wypaczył dowody. Teza ta dotyczy zatem niedopuszczalnej w odwołaniu oceny okoliczności faktycznych.

52. Wniosek Sądu w pkt 79 jest tylko ostatecznym ustaleniem w przedmiocie części drugiej zarzutu pierwszego, a zatem tez pierwszej i drugiej. Nie można stąd wnioskować, że Sąd ustalił, iż przekwalifikowanie nie dotyczyło wszystkich subsydiowanych aktywów.

53. Ponadto zainteresowane instytucje wspólnotowe w rzeczywistości również nie dysponowały koniecznymi informacjami.

54. Pomocniczo należy wziąć pod uwagę, że ewentualny błąd Rady mógłby prowadzić nie do pełnego, lecz do częściowego uchylenia zaskarżonego rozporządzenia w formie dopasowania wysokości ceł wyrównawczych.

55. *Komisja* wskazuje, że pierwszy zarzut odwoławczy dotyczy niedopuszczalnej oceny okoliczności faktycznych. Sąd oparł swoje prawne uzasadnienie na ustaleniach okoliczności faktycznych, według których Rada nie mogła określić na podstawie informacji, które jej przekazała wnosząca odwołanie, które aktywa zostały zaklasyfikowane jako formy. Wnosząca odwołanie nie wskazuje, w jaki sposób Sąd przy ustalaniu okoliczności faktycznych wypaczył dowody.

56. Ponadto odwołanie nie jest uzasadnione. Wnosząca odwołanie miała dość okazji podczas postępowania administracyjnego do przedłożenia koniecznych informacji, a nie zrobiła tego.

C — *Ocena prawna*

57. Rada uważa ten zarzut za *niedopuszczalny*, ponieważ wnosząca odwołanie nie zarzuciła w postępowaniu przed Sądem naruszenia obowiązku starannego i bezstronnego ustalenia okoliczności faktycznych i kwestionuje poprzez tę tezę zaskarżone rozporządzenie, a nie zaskarżony wyrok.

58. Z argumentów wnoszącej odwołanie wynika jednak, że podnosząc naruszenie obowiązku starannego i bezstronnego ustalenia okoliczności faktycznych przynajmniej w części stawia Sądowi merytoryczny zarzut popełnienia błędu co do prawa podczas kontroli rozporządzenia Rady, polegającego na przyznaniu Radzie zbyt dużego zakresu swobodnego uznania.

59. Zarzut odwoławczy nie może zatem zostać odrzucony a *limine* jako niedopuszczalny.

60. Ze względu na treść wnosząca odwołanie zarzuca *po pierwsze*, że Sąd nie wziął pod uwagę, iż przedstawiła dowód, że instytucje wspólnotowe wiedziały lub musiały wiedzieć, iż subsydiowane aktywa zostały przekwalifikowane jedynie częściowo.

61. Sprzeciwia się temu ustalenie Sądu w pkt 78 zaskarżonego wyroku. Sąd stwierdził w tym punkcie, że wnosząca odwołanie nie przeprowadziła takiego dowodu. Argument wnoszącej odwołanie dotyczy zatem niedopuszczalnej w tym odwołaniu oceny okoliczności faktycznych. Jak przedstawiono powyżej [33], w odwołaniu można zarzucać, że Sąd wypaczył dowód. Wnosząca odwołanie nie podniosła jednak tego rodzaju zarzutu. Tezę tę należy zatem odrzucić jako niedopuszczalną.

62. W konsekwencji także tezy wnoszącej odwołanie opierające się na twierdzeniu, że przeprowadziła ona ten dowód, należy odrzucić jako niedopuszczalne.

63. *Po drugie,* wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd nie podał żadnej zasady, zgodnie z którą zainteresowane instytucje wspólnotowe mogły wziąć pod uwagę wszystkie subsydiowane aktywa.

64. Jak wskazano powyżej [34], ustalenie i ocena subsydium stanowi złożone zadanie, przy wykonaniu którego instytucjom wspólnotowym przysługuje zakres swobodnego uznania. Korzystanie z tego zakresu swobodnego uznania w miejsce instytucji wspólnotowych nie jest zadaniem Sądu przy skardze o stwierdzenie nieważności. Sąd winien wprawdzie kontrolować korzystanie z zakresu swobodnego uznania przez instytucje wspólnotowe, nie może jednak korzystać ze swojego swobodnego uznania w miejsce swobodnego uznania instytucji wspólnotowych. W tym zakresie nie można Sądowi zarzucić, że nie wskazał kryteriów dla ustalenia okoliczności faktycznych.

65. O ile teza wnoszącej odwołanie miałaby być rozumiana w taki sposób, że Sąd niesłusznie nie zarzucił Radzie oczywistego błędu w ocenie okoliczności faktycznych, wnosząca odwołanie musiałaby wykazać, w jakim zakresie Sąd popełnił błąd co do prawa. O ile zarzucany błąd polega na tym, że Sąd nie wziął pod uwagę, iż działanie Rady w odniesieniu do oceny danych w zeznaniu podatkowym i dokumentach księgowych wnoszącej odwołanie było sprzeczne, teza ta nie może zostać przyjęta. Jak już przedstawiono powyżej [35], Sąd ustalił, że z zeznania podatkowego wnoszącej odwołanie nie można było wywnioskować, iż jedynie część subsydiowanych aktywów została przekwalifikowana oraz że wnosząca odwołanie nie przedstawiła żadnych informacji dla podbudowania swojego twierdzenia, iż prze-

33 — Punkt 27 niniejszej opinii.

34 — Punkt 23 niniejszej opinii.

35 — Punkty 60–62 niniejszej opinii.

kwalifikowanie dotyczyło jedynie części subsydiowanych aktywów [36].

66. Także tę tezę należy zatem oddalić.

67. *Po trzecie,* wnosząca odwołanie powołuje się na okoliczność, że Rada powinna była się powołać na art. 28 rozporządzenia podstawowego.

68. W tym względzie należy na wstępie stwierdzić, że wnosząca odwołanie zarzuciła w postępowaniu przed Sądem naruszenie art. 28 rozporządzenia podstawowego jedynie w odniesieniu do nieuwzględnienia danych zawartych w jej dokumentach księgowych [37]. Wnosząca odwołanie zarzuciła w tym kontekście, że informacje zawarte w jej dokumentach księgowych nie zostały uwzględnione w zakresie, w jakim można było z nich wywnioskować, iż subsydiowane aktywa należało sklasyfikować jako maszyny, a nie jako formy. Wnosząca odwołanie zarzuca obecnie w postępowaniu odwoławczym, że art. 28 rozporządzenia podstawowego został naruszony, ponieważ przy ustalaniu, że nie wszystkie subsydiowane aktywa zostały przekwalifikowane jako formy nie zostały w wystarczającym stopniu wzięte pod uwagę informacje zawarte w jej zeznaniu podatkowym. Należy to już moim zdaniem uznać za niedopuszczalny w postępowaniu odwoławczym nowy zarzut [38].

69. Ponadto w niniejszej sytuacji spełnione są wymogi nieuwzględnienia danych wnoszącej odwołanie zgodnie z art. 28 rozporządzenia podstawowego. Wnosząca odwołanie nie zarzuciła w postępowaniu przed Sądem, że instytucje wspólnotowe nie wskazały jej na okoliczność, iż jej dane są niewystarczająco uzasadnione albo że nie miała ona żadnych możliwości przedstawienia dalszych wyjaśnień.

70. Wydaje się, że zarzuca ona w ten sposób przede wszystkim, że Rada nie powołała się wyraźnie na art. 28 rozporządzenia podstawowego oraz że powody odrzucenia jej argumentu nie zostały zawarte w opublikowanych ustaleniach Rady. Stanowi to moim zdaniem zarzut co do błędu formalnego. Jednak błędy formalne mogą prowadzić do nieważności aktu prawnego jedynie wówczas, gdy wystąpi istotne naruszenie. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem istotne naruszenie nie ma miejsca, gdy pomimo niezachowania przepisu formalnego, jego cel zostaje osiągnięty [39].

36 — W tym kontekście należy wskazać, że zainteresowane instytucje wspólnotowe zgodnie z rozporządzeniem podstawowym inaczej niż na przykład w postępowaniu w sprawach ochrony konkurencji nie posiadają żadnych uprawnień do wymuszenia udziału zainteresowanego przedsiębiorstwa. Przedstawienie i uzasadnienie korzystnych dla nich informacji należy zatem do stron, zobacz art. 28 rozporządzenia podstawowego.

37 — Zobacz pkt 53 skargi wnoszącej odwołanie.

38 — Zobacz pkt 28 niniejszej opinii.

39 — Wyroki z dnia 21 kwietnia 1983 r. w sprawie 282/81 Ragusa przeciwko Komisji, Rec. s. 1245, pkt 22, oraz z dnia 5 maja 1983 r. w sprawie 207/81 Ditterich przeciwko Komisji, Rec. s. 1359, pkt 19.

71. Cel przedstawienia powodów odrzucenia informacji zainteresowanej strony zgodnie z art. 28 ust. 4 leży przede wszystkim we wskazaniu zainteresowanej stronie, że niewystarczająco umotywowane informacje mogą zostać odrzucone, oraz w umożliwieniu jej uzupełnienia swoich informacji. Jak przedstawiono powyżej [40], wnosząca odwołanie nie zaprzecza, że te cele zostały osiągnięte. Nie można zatem przyjąć istotnego błędu formalnego.

72. Także tę tezę należy zatem oddalić.

73. *Po czwarte,* wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd w pkt 79 zaskarżonego wyroku odniósł się nie do wszystkich subsydiowanych aktywów, a jedynie do tych spornych aktywów, które do celów podatkowych zostały zakwalifikowane jako formy. Wydaje się ona zatem zarzucać, że uzasadnienie Sądu było niekompletne, ponieważ obejmowało ono jedynie część subsydiowanych aktywów.

74. Także tę tezę należy oddalić. Sąd w pkt 78 zaskarżonego wyroku stwierdził, że Rada nie dokonała oczywiście błędnej oceny okoliczności faktycznych poprzez zaklasyfikowanie wszystkich subsydiowanych aktywów jako form. W tym kontekście sformułowanie Sądu nie może być rozumiane w taki sposób, że w pkt 78 zaskarżonego wyroku ma on na myśli jedynie część subsydiowanych aktywów.

D — *Wnioski*

75. Pierwszy zarzut odwoławczy należy zatem oddalić w całości.

VII — W przedmiocie drugiego zarzutu odwoławczego

76. Drugi zarzut odwoławczy składa się z dwóch części: w części pierwszej wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że nieprawidłowo ocenił on zawarte w aktach i w zaskarżonym rozporządzeniu, wzajemnie sobie przeczące dowody odnośnie rozstrzygającego kryterium dla ustalenia szkody, mianowicie odnośnie trendów cenowych indyjskich przywozów CD-R oraz że niesłusznie potwierdził w związku z tym ustalenia Rady poczynione w zaskarżonym rozporządzeniu (A.). W drugiej części drugiego zarzutu odwoławczego zarzuca ona, że Sąd potwierdził ustalenia, które Rada poczyniła w zaskarżonym rozporządzeniu co do zakresu zapasów magazynowych przemysłu CD-R we Wspólnocie (B.).

40 — Zobacz pkt 69 niniejszej opinii.

A — *W przedmiocie pierwszej części drugiego zarzutu odwoławczego*

1. Zaskarżony wyrok

77. Wnosząca odwołanie sprzeciwiła się przed Sądem ustaleniom Rady, że ceny CD-R we Wspónocie spadły. Rada oparła się na danych, które nie były ani miarodajne, ani wiarygodne.

78. Sąd oddalił tę tezę. W pkt 201–206 zaskarżonego wyroku wskazał on na wstępie, że instytucje wspólnotowe w motywach (58)–(64) zaskarżonego rozporządzenia przeanalizowały trendy cenowe na podstawie zarówno danych Eurostatu, jak i danych dostarczonych przez wnoszącą odwołanie. Stwierdził on, że instytucje wspólnotowe na podstawie danych Eurostatu ustaliły, że ceny pomiędzy 1 stycznia 2000 r. a końcem okresu objętego dochodzeniem spadły znacząco, a mianowicie o 59%. Na podstawie danych przedstawionych przez wnoszącą odwołanie pomiędzy 1 kwietnia 1999 r. a końcem okresu objętego dochodzeniem doszło do spadku cen o 54%. Te wyniki są porównywalne pomimo różnych dat początkowych. Wnosząca odwołanie nie wykazała, że wzięcie pod uwagę innego momentu początkowego dla dostarczonych przez nią danych mogłoby doprowadzić do innych wniosków.

2. Argumenty stron

79. *Wnosząca odwołanie* zarzuca, że Sąd popełnił błąd przy weryfikacji, czy instytucje wspólnotowe prawidłowo ustaliły okoliczności faktyczne. Sąd potwierdził ustalenia instytucji wspólnotowych dotyczące okoliczności faktycznych, pomimo że instytucje wspólnotowe popełniły następujące błędy w tym zakresie.

80. *Po pierwsze,* formuła stosowana do określenia ilości importowanych z Indii CD-R nie była wiarygodna dla małych ilości.

81. Ponadto użyto podstawowych danych Eurostatu, które dotyczyły kategorii Nomenklatury Scalonej (dalej zwanej CN), która obok CD-R obejmowała jeszcze wiele podobnych produktów. Rada zastosowała do tych danych podstawowych formułę, która została wypracowana przez przemysł wspólnotowy. Rada oparła swoje rozporządzenie na tak ustalonych danych (dalej zwanych przetworzonymi danymi Eurostatu). Sąd przyjął, że w przypadku przetworzonych danych Eurostatu chodziło o dane Eurostatu. Zasadniczo błędnie pojął on zatem źródło i naturę danych, na których Rada oparła swoje rozporządzenie.

82. W dalszej kolejności wnosząca odwołanie wielokrotnie sprzeciwiła się podczas postępowania administracyjnego zastosowaniu formuły wypracowanej przez przemysł wspólnotowy.

83. Ostatecznie twierdzi ona, iż była jedynym indyjskim eksporterem CD-R we Wspólnocie. Stąd, według niej, jej informacje były jedynymi rozsądnymi i wiarygodnymi danymi. Jedynie jej informacji należało zatem użyć do ustalenia wielkości oraz wartości importu.

84. *Po drugie,* wnosząca odwołanie sprzeciwia się ustaleniu Sądu, zgodnie z którym przetworzone dane Eurostatu oraz przedstawione przez nią dane doprowadziły do bardzo podobnych rezultatów. To stwierdzenie stanowi oczywiście błędną ocenę okoliczności faktycznych. Nie zostało ono poparte przez ustalenia okoliczności faktycznych dokonane w zaskarżonym rozporządzeniu.

85. Dane dostarczone przez wnoszącą odwołanie nie doprowadziłyby do podobnych rezultatów, jeśli byłyby one brane pod uwagę w odniesieniu do roku kalendarzowego, a nie do roku obrotowego. Gdyby rok 1999 został wyznaczony jako rok indeksowany, cena w roku 2000 spadłaby o 62%. Gdyby to rok 2000 został wyznaczony jako rok indeksowany, cena do końca badanego okresu stale by rosła.

86. Ponadto inny wybór roku indeksowanego niż rok 2000 przy ocenie trendu cenowego doprowadziłby do całkiem innych wyników. W przypadku wyboru roku 1998 jako roku indeksowanego, ceny w okresie pomiędzy rokiem 1998, a badanym okresem wzrosłyby o 165%.

87. *Po trzecie,* ustalenie Sądu w pkt 205 zaskarżonego wyroku jest niesłuszne. Zgodnie z tym punktem wnosząca odwołanie nie wykazała, że uwzględnienie innego momentu początkowego w przypadku dostarczonych przez nią danych mogło doprowadzić do innych wniosków w odniesieniu do cen przywozów. To ustalenie Sądu nie jest zgodne z jej argumentem w postępowaniu przed Sądem. W pkt 101 swojej skargi wskazała ona wyraźnie oraz w sposób dorozumiany, że uwzględnienie innego momentu początkowego dla dostarczonych przez nią danych doprowadziłoby do innych wniosków w odniesieniu do cen przywozów z Indii.

88. *Rada* uważa część pierwszą drugiego zarzutu odwoławczego za niedopuszczalną. W postępowaniu odwoławczym można zarzucać jedynie błędy co do prawa. Wnosząca odwołanie nie wskazała, jakie błędy co do prawa popełnił Sąd. Sąd sam nie stwierdził, że wystąpiła szkoda, lecz jedynie sprawdził, czy instytucje wspólnotowe prawidłowo ustaliły okoliczności faktyczne. Wnosząca odwołanie powinna była zatem wykazać, że Sąd popełnił błąd co do prawa poprzez ustalenie, że wnosząca odwołanie nie

przedstawiła wystarczających dowodów. Wnosząca odwołanie jednak tego nie uczyniła, lecz ograniczyła się do sprzeciwienia się ustaleniom okoliczności faktycznych przez Sąd.

89. Ponadto tezy te nie zostały uzasadnione.

90. *Po pierwsze,* dane, które zastosowały instytucje wspólnotowe, były wystarczająco wiarygodne.

91. Przede wszystkim argument wnoszącej odwołanie, że formuła została wypracowana przez przemysł wspólnotowy, stanowi niedopuszczalny nowy zarzut, ponieważ nie został on podniesiony w postępowaniu przed Sądem. Wnosząca odwołanie nie wskazała ponadto, oraz nie udowodniła, że dane podstawowe Eurostatu oraz wypracowana przez przemysł wspólnotowy formuła były niewiarygodne. Ponadto Sąd słusznie stwierdził, że doprowadziłyby one do tych samych rezultatów, co dane dostarczone przez wnoszącą odwołanie.

92. W dalszej kolejności instytucje wspólnotowe były wprawdzie w stanie stwierdzić, że wnosząca odwołanie była jedynym indyjskim eksporterem. Nie mogły one jednak wykluczyć, że podczas okresu objętego dochodzeniem inni nieznani indyjscy producenci produkowali i dokonywali wywozu do Wspólnoty.

93. *Po drugie,* Sąd nie popełnił błędu przy ustalaniu porównywalności obu zestawów danych.

94. Na wstępie z danych Eurostatu i z danych dostarczonych przez wnoszącą odwołanie wynika, że poziom cen CD-R w okresie pomiędzy rokiem 2000 a końcem okresu objętego dochodzeniem nie spadał liniowo. Przeciwnie z liczb tych wynika raczej, że w okresie od 2001 r. do okresu objętego dochodzeniem wystąpił niewielki wzrost. Wnosząca odwołanie próbuje skrócić brany pod uwagę okres, aby wywołać wrażenie, że podczas zdefiniowanego przez nią okresu odniesienia ceny wzrosły.

95. W dalszej kolejności z obu zestawów danych wynika, mimo że nie obejmują one dokładnie tego samego okresu czasu, że poziom cen pomiędzy rokiem 2000, a końcem okresu objętego dochodzeniem spadł o więcej niż 50%. W tym samym okresie wielkość przywozów znacznie wzrosła.

96. W końcu propozycja wnoszącej odwołanie, że instytucje wspólnotowe powinny były wybrać rok 1998 jako rok indeksowany jest mylna. Rada wzięła pod uwagę, że dane podczas tego okresu nie były reprezentatywne, ponieważ wnosząca odwołanie eksportowała w tym okresie jedynie niewielkie ilości i nie wykorzystała z tego powodu tego roku do oceny szkody. Zgodnie z obydwoma zestawami danych przywozy od roku 2000, wychodząc z minimalnego poziomu wzrosły znacząco pod względem udziału w rynku oraz wielkości. Z tego powodu właściwym jest, że instytucje wspólnotowe wyznaczyły rok 2000 jako rok indeksowany.

97. *Po trzecie,* Rada wskazuje na to, że wywody wnoszącej odwołanie w pkt 101 skargi nie są nakierowane na analizę jej danych, lecz raczej na analizę przetworzonych danych Eurostatu. Sąd przyjął zatem słusznie, że wnosząca odwołanie w postępowaniu przed Sądem nie wykazała, że uwzględnienie innego momentu początkowego doprowadziłoby do innych rezultatów.

98. *Komisja* jest zdania, że wnosząca odwołanie próbuje w pierwszej kolejności poddać w wątpliwość ustalenia okoliczności faktycznych, ale nie wskazuje, w jaki sposób Sąd wypaczył dowody.

3. Ocena prawna

99. *Po pierwsze,* wnosząca odwołanie zarzuca niewiarygodność przetworzonych danych Eurostatu.

100. W tym kontekście wnosząca odwołanie wskazuje, że Sąd zasadniczo błędnie pojął naturę i źródła danych, na których Rada oparła swoje ustalenia odnośnie szkody. Nie wskazuje ona jednak, na czym opiera się takie założenie. O ile wnosząca odwołanie miałaby wyprowadzić rzekome błędne rozumienie Sądu z tego, że Sąd przykładowo w pkt 202 zaskarżonego wyroku wskazuje na „dane Eurostatu", to z tego sformułowania nie można jeszcze wnioskować o błędnym rozumieniu natury i źródeł danych. Przeciwnie, wiele przemawia za tym, że Sąd chciał w ten sposób jedynie rozróżnić przetworzone dane Eurostatu od danych dostarczonych przez wnoszącą odwołanie. W tym kontekście należy wskazać, że także w zaskarżonym rozporządzeniu używane jest pojęcie „dane Eurostatu" [41] lub „dane [liczby] Eurostatu" [42], przy czym rozumie się pod nim nie podstawowe dane Eurostatu, lecz przetworzone dane Eurostatu.

101. Nawet jeśli z tego sformułowania należałoby wnioskować nie tylko o skrócie

41 — Zobacz motyw 55 zaskarżonego rozporządzenia.
42 — Zobacz motyw 60 zaskarżonego rozporządzenia.

myślowym, lecz także o błędnym rozumieniu przez Sąd natury i źródeł tych danych, nie wynika z tego w jakim zakresie błąd ten wpłynął na ocenę Sądu. Sąd oparł mianowicie swoje uzasadnienie w pkt 204 zaskarżonego wyroku na tym, że wnosząca odwołanie nie wykazała w sposób przekonujący, w jakim zakresie dane te miały być niewiarygodne [43].

102. Ponadto wnosząca odwołanie zarzuca, że użyta formuła nie była wiarygodna. W tym przypadku chodzi, po pierwsze, o niedopuszczalną w odwołaniu ocenę okoliczności faktycznych [44], a po drugie o niedopuszczalne powtórzenie argumentów, które wnosząca odwołanie przedstawiła już w postępowaniu przed Sądem Pierwszej Instancji [45]. Należy ponadto wskazać, że wnosząca odwołanie, jak stwierdził Sąd w pkt 202 i 171 zaskarżonego wyroku, nie przedstawiła w postępowaniu przed Sądem żadnego dowodu na to, że formuła była niewiarygodna. Nie można zatem zarzucać Sądowi, że nie zakwestionował użycia tej formuły przez Radę [46].

103. W zakresie, w jakim wnosząca odwołanie zarzuca, że była ona jedynym indyjskim eksporterem CD-R do Wspólnoty oraz że wyłącznie jej informacje należało wziąć pod uwagę przy określaniu wielkości i wartości importu, już ta teza jest niedopuszczalna, ponieważ wnosząca odwołanie powtarza jedynie swój argument z postępowania przed Sądem, bez odniesienia się do uzasadnienia Sądu w tej kwestii, zawartego w pkt od 167 do 169 zaskarżonego wyroku [47]. Ponadto Sąd w pkt od 167 do 169 zaskarżonego wyroku słusznie zauważył, że wystąpienie szkody należy ocenić całościowo, bez konieczności określenia wpływu przywozów każdego z odpowiedzialnych przedsiębiorstw [48]. Dalej, nie podlega zakwestionowaniu stwierdzenie Sądu, że Rada nie dopuściła się oczywistego błędu w ocenie stanu faktycznego, korzystając z danych, na których z racjonalnego punktu widzenia mogła się oprzeć [49].

104. Tezę tę należy zatem oddalić.

105. *Po drugie,* wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd nie powinien był potwierdzić, iż oba zestawy danych były porównywalne. Taka ocena nie jest poparta ustaleniami dotyczą-

43 — Jak przedstawiono wyżej w pkt 25 niniejszej opinii, Sądowi, w braku umowtywowanych argumentów ze strony wnoszącej odwołanie w postępowaniu przed Sądem, nie można zarzucać, że nie podważył on ustaleń Komisji.

44 — Zobacz pkt 27 niniejszej opinii.

45 — Zobacz pkt 26 niniejszej opinii.

46 — Zobacz pkt 25 niniejszej opinii.

47 — Zobacz pkt 26 niniejszej opinii.

48 — Zobacz w szczególności wyroki z dnia 28 października 2004 r. w sprawie T-35/01 Shanghai Teraoka Electronic przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-3663, pkt 163, z dnia 7 maja 1987 r. w sprawie 255/84 Nachi Fujikoshi przeciwko Radzie, Rec. s. 1861, pkt 46, oraz z dnia 20 października 1999 r. w sprawie T-171/97 Swedish Match Philippines przeciwko Radzie, Rec. s. II-3241, pkt 66.

49 — W tym kontekście należy ponownie wskazać, że ustalenie danych gospodarczych w zakresie środków ochronnych polityki handlowej stanowi złożone zadanie, a instytucje wspólnotowe dysponują w tej dziedzinie zakresem swobodnego uznania podlegającym jedynie ograniczonej kontroli sądowej, zob. pkt 32 i nast. niniejszej opinii. Ponadto oficjalne statystyki przywozu wymieniane są wyraźnie w art. 28 ust. 5 rozporządzenia podstawowego jako dopuszczalne źródła informacji. Zobacz w tym względzie także wyrok w sprawie Shanghai Teraoka Electronic przeciwko Radzie, przywołany w przypisie 48, pkt 230, zgodnie z którym instytucje wspólnotowe nie dopuszczają się oczywistego błędu w ocenie, korzystając z danych, na których z racjonalnego punktu widzenia mogą się oprzeć.

cymi okoliczności faktycznych w zaskarżonym rozporządzeniu.

106. W przedmiocie tej tezy należy na wstępie stwierdzić, że ocena Sądu jest zdecydowanie oparta na ustaleniach Rady w motywach od 58 do 64 zaskarżonego rozporządzenia. Teza wnoszącej odwołanie może jednak odnosić się do okoliczności, że Sąd nie powinien był potwierdzić ustaleń Rady, a co za tym idzie, na podstawie ustaleń Rady nie powinien był wyciągnąć wniosku co do porównywalności. W tym kontekście wnosząca odwołanie zarzuca błąd w ocenie dostarczonych przez nią danych.

107. Co do tej tezy należy również stwierdzić, że wnosząca odwołanie nie zarzuciła błędnego przedstawienia dostarczonych przez nią danych w sposób uzasadniony w postępowaniu przed Sądem. Jak przedstawiono powyżej [50], nie można zatem Sądowi zarzucić nieuwzględnienia tego argumentu. Argument ten stanowi ponadto niedopuszczalny w postępowaniu odwoławczym nowy zarzut dotyczący okoliczności faktycznych [51].

108. *Po trzecie,* wnosząca odwołanie twierdzi, że ustalenia w pkt 205 zaskarżonego wyroku są nieprawidłowe. Sąd stwierdził tam, że wnosząca odwołanie nie wykazała, w jaki sposób wzięcie pod uwagę innego momentu początkowego dla dostarczonych przez nią danych mogłoby doprowadzić do innych wniosków w odniesieniu do cen przywozów.

109. Wnosząca odwołanie powołuje się na to, że podniosła ona ten zarzut w pkt 101 swojej skargi. Rada wskazuje jednak słusznie, że wnosząca odwołanie w pkt 101 swojej skargi wskazała jedynie, że poziom cen przetworzonych danych Eurostatu dla roku 1998 i lat od 1999 do 2001 jest pozbawiony znaczenia. Nie można w tym zauważyć odniesienia do danych dostarczonych przez wnoszącą odwołanie.

110. Także tę tezę należy zatem oddalić, ponieważ wnosząca odwołanie nie podniosła tej kwestii w postępowaniu przed Sądem.

4. Wnioski

111. W konsekwencji część pierwszą drugiego zarzutu odwoławczego należy oddalić w całości.

50 — Zobacz pkt 28 niniejszej opinii.
51 — Zobacz pkt 27 niniejszej opinii.

B — *W przedmiocie drugiej części drugiego zarzutu odwoławczego*

1. Zaskarżony wyrok

112. Druga część drugiego zarzutu odwoławczego skierowana jest przeciwko pkt 193–196 zaskarżonego wyroku. W tych punktach Sąd oddalił zarzut wnoszącej odwołanie dotyczący dokonania przez Radę błędnej oceny zapasów.

113. Sąd wskazał na okoliczność, że rozważany okres biegł od roku 1998 do 31 marca 2002 r. oraz że zapasy magazynowe tej gałęzi przemysłu wspólnotowego wyraźnie wzrosły podczas całego tego okresu. Skarżąca nie wykazała, że poprawa zapasów magazynowych zachodząca od 2000 r. była w stanie odwrócić negatywny trend dla rozważanego okresu. W tym kontekście Sąd uznał, że „zapasy pozostały na wysokim poziomie w całym rozważanym okresie, wzrastając w kategoriach bezwzględnych pod koniec 2001 r., co zbiegało się zatem ze wzrostem przywozu, stanowiąc w kategoriach względnych wysoki wskaźnik 15% produkcji w okresie objętym dochodzeniem” [52].

52 — Zobacz pkt 195 zaskarżonego wyroku.

2. Argumenty stron

114. *Wnosząca odwołanie* zarzuca, że Sąd popełnił błąd, potwierdzając zawarte w motywie 103 zaskarżonego rozporządzenia stwierdzenie Rady, że zapasy magazynowe uległy drastycznemu pogorszeniu.

115. *Po pierwsze,* sprzeciwia się ona temu, że Sąd ustalił, iż zapasy magazynowe wzrosły w kategoriach bezwzględnych pod koniec 2001 r. Sąd nie wziął pod uwagę, że również produkcja przemysłu wspólnotowego istotnie wzrosła, i zaniechał w związku z tym odniesienia wzrostu zapasów magazynowych w kategoriach bezwzględnych do wzrostu produkcji w kategoriach bezwzględnych.

116. *Po drugie,* stwierdzenie Sądu, że zapasy magazynowe podczas okresu objętego dochodzeniem w kategoriach względnych stanowiły duży udział 15% produkcji, nie jest poparte przez rozporządzenie.

117. Dla ustalenia szkody należy oprzeć się na trendzie dotyczącym poszczególnych czynników. Sąd powinien był wziąć pod uwagę, że

pomiędzy rokiem 2000 a okresem objętym dochodzeniem, a zatem w tym samym czasie, w którym indyjscy importerzy weszli na rynek wspólnotowy, nastąpił lekki wzrost zapasów magazynowych. Z powodu tego lekkiego wzrostu nie można było stwierdzić drastycznego pogorszenia.

118. *Rada* uważa tę tezę za niedopuszczalną. Po pierwsze, jest ona skierowana przeciwko ustaleniu okoliczności faktycznych. Ponadto wnosząca odwołanie nie wskazuje, jakie reguły prawne naruszył Sąd.

119. Ponadto teza ta jest również nieuzasadniona.

120. *Po pierwsze,* ustalenia Sądu odnośnie wielkości bezwzględnych są w kontekście faktów trafne. Wzrost zapasów magazynowych był tak znaczny, że pomimo wyjątkowego wzrostu produkcji przemysłu wspólnotowego doprowadził także w kategoriach względnych do wzrostu o blisko 60% (z 9,2% do 14,6%) od roku 1998 do końca okresu objętego dochodzeniem.

121. *Po drugie,* wnosząca odwołanie wiedziała o udziale wynoszącym 15%. Ponadto odpowiednie wartości w kategoriach względnych, czyli udział zapasów magazynowych w całkowitej produkcji, wynikały z tabeli w motywach 75 i 80 zaskarżonego rozporządzenia.

122. Wreszcie teza ta nie ma znaczenia. Z motywu 103 zaskarżonego rozporządzenia wynika, że zapasy magazynowe są tylko jednym z wielu czynników, które brane są pod uwagę przy ustalaniu szkody. Z motywów 104 i 105 zaskarżonego rozporządzenia wynika ponadto jasno, że zapasy magazynowe nie stanowią istotnego elementu przy ustalaniu szkody. Zapasy magazynowe nie są tam wymienione. Przyznała to także sama wnosząca odwołanie, wskazując że miarodajny był rozwój cen.

123. *Komisja* uważa tę tezę za niedopuszczalną, ponieważ skierowana jest ona przeciwko ustaleniu okoliczności faktycznych, a wnosząca odwołanie nie wykazuje, że Sąd wypaczył dowody.

124. Ponadto Komisja wskazuje, że wzrost zapasów magazynowych podany w motywie 80 zaskarżonego rozporządzenia jest bardzo wyraźną oznaką szkody. Został on spowodowany przez sztucznie niską cenę. Ponadto wzrost zapasów magazynowych jest jedynie wskazówką na powstanie szkody.

3. Ocena prawna

125. *Po pierwsze,* Sąd, zdaniem wnoszącej odwołanie, wypaczył dowody poprzez odwołanie się do zapasów magazynowych w kategoriach bezwzględnych.

126. Wprawdzie należy przyznać rację wnoszącej odwołanie, że z samego wzrostu zapasów magazynowych w kategoriach bezwzględnych nie można wyciągnąć wniosku co do sytuacji przemysłu wspólnotowego. Rosnące wielkości bezwzględne powinny być raczej rozpatrywane w stosunku do rozwoju innych czynników, takich jak rozwój produkcji.

127. Jednak wskazanie przez Sąd w swoim uzasadnieniu wielkości bezwzględnych nie stanowi jeszcze wypaczenia dowodów. Można by je było przyjąć jedynie wówczas, gdyby Sąd oparł się wyłącznie na wielkościach bezwzględnych, bez rozważenia ich w kontekście innych czynników. Sąd w swojej ocenie wziął jednak także pod uwagę, że Rada odniosła się do stosunku zapasów magazynowych w kategoriach bezwzględnych do całkowitej produkcji.

128. Tezę tę należy zatem oddalić.

129. *Po drugie,* wnosząca odwołanie twierdzi, że ustalenie Sądu, iż podczas okresu objętego dochodzeniem zapasy magazynowe stanowiły w kategoriach względnych znaczny udział 15% produkcji, nie było poparte przez rozporządzenie. Sąd przedstawił swoje uzasadnienie w miejsce uzasadnienia Rady.

130. Jak słusznie zauważa Rada, negatywny rozwój w rozważanym okresie wynika z motywów 75 i 80 zaskarżonego rozporządzenia, gdzie zamieszczone są dane dotyczące całkowitej produkcji i zapasów magazynowych. Sąd mógł zatem wywnioskować okoliczności uzasadniające negatywny trend bezpośrednio z motywów zaskarżonego rozporządzenia. Ponadto Rada uzasadniła negatywną tendencję rozwojową w uwadze zawartej w motywie 80 zaskarżonego rozporządzenia, zgodnie z którą zapasy magazynowe na koniec roku 1999 i na koniec roku 2001 wyraźnie wzrosły i osiągnęły w ten sposób 15%.

131. Tę tezę należy zatem oddalić.

132. *Po trzecie,* wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd nie uwzględnił lekkiego wzrostu zapasów magazynowych pomiędzy rokiem 2000 a okresem objętym dochodzeniem. Z powodu tego wzrostu nie można przyjąć drastycznego pogorszenia tego czynnika.

133. W tym kontekście należy na wstępie wskazać, że Sąd w pkt 194 słusznie zauważył, iż rozważany okres rozciągał się pomiędzy rokiem 1998 a 31 marca 2002 r. Ponadto należy zauważyć, że instytucje wspólnotowe dysponują szerokim zakresem swobodnego uznania przy ustalaniu okresu branego pod uwagę przy badaniu szkody [53]. Sąd słusznie stwierdził, że instytucje wspólnotowe mogą badać szkodę w okresie dłuższym niż objęty dochodzeniem, ponieważ badanie tendencji ekonomicznych powinno obejmować wystarczająco długi okres [54]. Nie można zatem zarzucać Sądowi, że nie zakwestionował on podejścia Rady polegającego na obserwacji tendencji ekonomicznych w dłuższym okresie.

134. O ile wnosząca odwołanie zarzuca, że chwilowy wzrost zapasów magazynowych zbiegł się w czasie z wejściem na rynek indyjskich importerów, chodzi tu o okoliczność, której nie przedstawiła ona w postępowaniu przed Sądem. Wnosząca odwołanie powinna była tę okoliczność przedstawić i umotywować w postępowaniu przed Sądem. Nie można zatem zarzucać Sądowi, że nie uwzględnił tej okoliczności [55]. W postępowaniu odwoławczym ten argument stanowi niedopuszczalne rozszerzenie przedmiotu sporu oraz nową informację w przedmiocie okoliczności faktycznych [56].

135. Ponadto teza ta nie jest również istotna. Zarzuty nie są istotne, jeśli skierowane są jedynie przeciwko uzasadnieniu wyroku, bez możliwości wywarcia wpływu na jego sentencję [57]. Nawet gdyby Sąd zakwestionował ocenę zapasów magazynowych przez Radę, nie doprowadziłoby to do uchylenia rozporządzenia Rady.

136. Z motywu 103 zaskarżonego rozporządzenia wynika wprawdzie, że Rada w swoich wnioskach dotyczących szkody wymieniła także pogorszenie zapasów magazynowych. W tym kontekście należy jednak wskazać na art. 8 ust. 5 rozporządzenia podstawowego. Zgodnie z tym przepisem badanie wpływu przywozu towarów po subsydiowanych cenach na dany wspólnotowy przemysł obejmuje ocenę istotnych czynników ekonomicznych oraz wskaźników, do których należy również stan zapasów [58]. Wyjaśniono tam jednak również, że żaden pojedynczy czynnik ani większa liczba tych czynników nie musi stanowić decydującej wskazówki dla ustalenia szkody. Z faktu, że zapasy magazynowe zostały wymienione w motywie 103 zaskarżonego rozporządzenia nie można

53 — Zobacz pkt 23 niniejszej opinii.

54 — Zobacz pkt 162 zaskarżonego wyroku oraz wyrok z dnia 7 maja 1991 r. w sprawie C-69/89 Nakajima przeciwko Radzie, Rec. s. I-2069, pkt 87, gdzie wskazano, że szkoda w przemyśle wspólnotowym może zostać ustalona także w okresie dłuższym niż objęty dochodzeniem dotyczącym przypadków praktyk dumpingowych.

55 — Zobacz pkt 28 niniejszej opinii.

56 — Zobacz pkt 27 niniejszej opinii.

57 — Wyrok z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawach połączonych C-302/99 P i C-308/99 P Komisja i Francja przeciwko TF1, Rec. s. I-5603, pkt 26–29; K. Lenaerts, D. Arts, przypis 22, pkt 16-019.

58 — Artykuł 8 ust. 5 rozporządzenia podstawowego wskazuje na fakt, że przemysł ciągle jeszcze zwalcza skutki dawnego subsydiowania lub dumpingu, wielkość kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, faktyczny i potencjalny spadek sprzedaży, zyski, produkcja, udział rynkowy, wydajność, zwrot z inwestycji, wykorzystanie zdolności produkcyjnych; czynniki wpływające na ceny we Wspólnocie; faktyczny i potencjalny negatywny wpływ na przepływ środków pieniężnych, stan zapasów, zatrudnienie, wynagrodzenia, wzrost, zdolność gromadzenia kapitału lub inwestycji oraz, w przypadku rolnictwa, wzrost obciążenia rządowych programów wsparcia.

jeszcze wyciągnąć wniosku, iż Rada oparła się w uzasadnieniu zaskarżonego rozporządzenia w sposób miarodajny na swoich ustaleniach w odniesieniu do zapasów magazynowych.

137. W motywie 105 zaskarżonego rozporządzenia Rada wyjaśnia jednak, że uzasadniła ona szkodę przede wszystkim wpływem subsydiowanych przywozów na poziom cen [59]. W tym zakresie moim zdaniem można przyjąć, że ustalenia dotyczące zapasów magazynowych nie stanowią podwaliny ustalenia szkody, a co za tym idzie, uzasadnienia zaskarżonego rozporządzenia, której odpadnięcie musiałoby doprowadzić do uchylenia rozporządzenia.

138. Także z tego powodu tezę tę należy zatem oddalić.

4. Wnioski

139. W konsekwencji także drugą część drugiego zarzutu odwoławczego należy w całości oddalić.

59 — Także przy rozważaniu poziomu likwidacji szkody w motywach 166–169 zaskarżonego rozporządzenia Rada nie wzięła pod uwagę zapasów magazynowych, lecz oparła się na cenach.

VIII — W przedmiocie trzeciego zarzutu odwoławczego

140. W trzecim zarzucie odwoławczym wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi błąd przy oddaleniu zarzutu piątego jej skargi w postępowaniu przed Sądem Pierwszej Instancji. Sąd nie uwzględnił w wystarczający sposób, że szkoda jest spowodowana także innym czynnikiem w rozumieniu art. 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego, mianowicie pobieraniem nadmiernych, a zatem niezgodnych z zasadami konkurencji opłat licencyjnych za patenty na CD-R.

A — *Zaskarżony wyrok*

141. W pkt 260–279 zaskarżonego wyroku Sąd zajął się na wstępie tezą, że Rada zaniechała badania tego czynnika. Stwierdził on w tym zakresie, że Rada w motywach 134 i 135 zaskarżonego rozporządzenia zbadała ogólnie wpływ opłacania opłat licencyjnych wynikających z patentów [60].

142. Sąd zajął się następnie tezą, zgodnie z którą Rada nie zbadała w wystarczający sposób, czy opłacanie rzekomo niezgodnych z zasadami konkurencji opłat licencyjnych mogło przerwać związek przyczynowy między

60 — Zobacz pkt 260–267 zaskarżonego wyroku.

subsydiowanymi przywozami a szkodą. Sąd oddalił tę tezę. Nie uznał on za konieczne określenia dokładnego wpływu spornego czynnika. Wystarczające było natomiast ustalenie instytucji wspólnotowych, że szkoda wywołana subsydiowanymi przywozami była znacząca niezależnie od takiego zewnętrznego czynnika. Sąd uznał za wystarczające uzasadnienie Rady, że opłaty licencyjne były już opłacane, zanim przywóz osiągnął znaczący poziom, oraz że ustalony negatywny rozwój sytuacji producentów wspólnotowych nie mógł zatem zostać spowodowany opłaceniem opłat licencyjnych. Sąd wziął dalej pod uwagę, że rzekomo niezgodnych z zasadami konkurencji działań nie można przypisać producentom wspólnotowym.

143. Wreszcie Sąd zbadał tezę, że Rada nie oceniła szkody w sposób prawidłowy. W tym kontekście Sąd stwierdził, że wszyscy producenci, włączając wnoszącą odwołanie byli zobowiązani do uiszczania opłat licencyjnych. Nie mogą one zatem wyjaśniać różnicy pomiędzy ceną wspólnotową a ceną subsydiowanych przywozów, a co za tym idzie nie mogą mieć wpływu na poziom podcięcia cenowego.

B — *Argumenty stron*

144. Na rozprawie *wnosząca odwołanie* podniosła, że trzeci zarzut odwoławczy jest dopuszczalny, ponieważ zaznaczyla ona wystarczająco wyraźnie w tytule trzeciego zarzutu odwoławczego tę część wyroku, którą zaskarżyła tym zarzutem.

145. Pod względem treści wnosząca odwołanie zarzuca w zarzucie odwoławczym trzecim, że weryfikując zaskarżone rozporządzenie Sąd błędnie ocenił znaczenie art. 8 ust. 7. Zgodnie z tym przepisem szkoda wywołana innymi znanymi czynnikami nie może zostać przypisana rzekomym subsydiowanym przywozom. Jeśli jest znany inny czynnik, należy zbadać, czy szkoda wystąpiłaby także bez zaistnienia tego czynnika oraz jaka byłaby jej wysokość w takim wypadku. Nie ma natomiast znaczenia, czy taki czynnik można przypisać działaniu przemysłu wspólnotowego.

146. Zdaniem *Rady* ten zarzut odwoławczy jest niedopuszczalny. Wnosząca odwołanie nie wyjaśnia, które ustalenia wyroku zaskarża, lecz odnosi się jedynie do poszczególnych punktów zaskarżonego wyroku. Nie wskazuje ona w jakim zakresie Sąd naruszył prawo.

147. Zarzut odwoławczy jest także nieumotywowany. Sąd prawidłowo zastosował art. 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego. Zastosował on utrwalone orzecznictwo sądów

wspólnotowych. Zgodnie z nim związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą należy badać w sposób następujący:

148. Po pierwsze, test pozytywny sprawdza, czy przywozy subsydiowane spowodowały szkodę. Spowodowanie może zostać przyjęte także w sytuacji, jeśli szkoda wywołana jest nie tylko przywozami subsydiowanymi, ale także innymi czynnikami.

149. W następnej kolejności test negatywny sprawdza, czy inne znane czynniki przerwały związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi i szkodą. Tego rodzaju przerwanie może zostać przyjęte jedynie w sytuacji, jeśli wpływ przywozów subsydiowanych na szkodę w porównaniu do wpływu innych czynników jest tak mały, że już w porównaniu do wpływu innych czynników nie może on zostać uznany za istotny.

150. Sąd słusznie zbadał, czy przemysł wspólnotowy przyczynił się do powstania szkody. Ostatecznie wnosząca odwołanie również nie wykazała, jaki wpływ na szkodę miały rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji opłaty licencyjne. Nie przedstawiła ona, w jaki sposób Sąd nieprawidłowo ocenił dowody.

151. Także *Komisja* uważa trzeci zarzut odwoławczy za niedopuszczalny. Wnosząca odwołanie zwraca się jedynie przeciwko pkt 272 zaskarżonego wyroku. Nie stanowi on decydującego elementu w argumentacji Sądu.

152. Dalej wskazuje ona, że wnosząca odwołanie nie poddaje w wątpliwość ustaleń Sądu zawartych w pkt 272 zaskarżonego wyroku, iż producentom wspólnotowym nie można przypisać działania rzekomo niezgodnego z zasadami konkurencji oraz że w związku z tym instytucje wspólnotowe nie miały obowiązku wziąć go pod uwagę.

C — Ocena prawna

153. Jak przedstawiono powyżej [61], odwołanie musi dokładnie określać kwestionowane części wyroku, których uchylenia się żąda, a także prawne argumenty uzasadniające to żądanie.

154. Po pierwsze, wnosząca odwołanie wyjaśniła w tytule trzeciego zarzutu odwoławczego, że zarzut ten kieruje się przeciwko tej części zaskarżonego wyroku, w której Sąd oddalił

61 — Punkt 26 niniejszej opinii.

zarzut piąty skargi. Z tytułu trzeciego zarzutu odwoławczego wynika zatem, jaką część wyroku (pkt 260–279) chciała zaskarżyć wnosząca odwołanie. Wnosząca odwołanie w uzasadnieniu trzeciego zarzutu odwoławczego wymienia wprawdzie jedynie pkt 272 zaskarżonego wyroku. Zaskarżona część wyroku była jednak wystarczająco jasno widoczna na podstawie tytułu zarzutu odwoławczego.

155. Po drugie, wnosząca odwołanie wskazała, że Sąd podczas kontroli zaskarżonego rozporządzenia nie wziął w wystarczający sposób pod uwagę art. 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego. Wyjaśniła ona zatem, że chodzi o ustalenie szkody.

156. Moim zdaniem trzeci zarzut odwoławczy jest zatem dopuszczalny.

157. Wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd naruszył art. 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego. Artykuł 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego przewiduje, że znane czynniki inne niż przywóz towarów po cenach subsydiowanych, które przynoszą szkodę wspólnotowemu przemysłowi, są również badane w celu upewnienia się, że szkody wyrządzonej przez te czynniki nie można przypisać przywozowi towarów po cenach subsydiowanych zgodnie z ust. 6. Przepis ten przewiduje przykładowo, że w tym względzie mogą być brane pod uwagę w szczególności restrykcyjne praktyki handlowe oraz konkurencja między producentami z państw trzecich oraz producentami z krajów Wspólnoty.

158. Naruszenie art. 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego polega według wnoszącej odwołanie w pierwszej kolejności na tym, że Sąd nie sprzeciwił się ustaleniom Rady w zaskarżonym rozporządzeniu, iż rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji opłaty licencyjne nie przerwały związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą (1.) Ponadto Sąd oddalił niesłusznie jej tezę, że wpływ opłat licencyjnych musiał być wzięty pod uwagę przy ocenie szkody (2.).

1. Wpływ opłat licencyjnych na związek przyczynowo-skutkowy

159. Jak Sąd słusznie stwierdził w pkt 269 zaskarżonego wyroku, w odniesieniu do związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą należy zbadać, czy inne czynniki były zdolne przerwać związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą gałęzi przemysłu wspólnotowego [62].

62 — Zobacz wyroki Sądu z dnia 14 lipca 1995 r. w sprawie T-166/94 Koyo Seiko przeciwko Radzie, Rec. s. II-2129, pkt 81, z dnia 29 stycznia 1998 r. w sprawie T-97/95 Sinochem przeciwko Radzie, Rec. s. II-85, pkt 98, oraz z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawach połączonych T-33/98 i T-34/98 Petrotub i Republica przeciwko Radzie, Rec. s. II-3837, pkt 176.

160. W tym kontekście — jak to Sąd słusznie stwierdził [63] — wpływ spornego czynnika nie musi koniecznie być przedstawiony i wzięty pod uwagę w sposób całkowicie szczegółowy. Do celów tego badania wystarcza stwierdzenie, że szkoda spowodowana subsydiowanymi przywozami była znaczna bez względu na sporny czynnik. Podstawę dla tego poglądu stanowi okoliczność, że zgodnie z rozporządzeniem podstawowym brak jest (już) wymogu, aby przywozy subsydiowane były główną przyczyną szkody, a nałożenie cła wyrównawczego jest tym samym możliwe także w sytuacji, jeśli szkoda spowodowana jest przez wiele czynników [64].

161. Kryterium prawne zastosowane przez Sąd nie jest zatem moim zdaniem dotknięte błędem. Zbadam teraz, czy Sąd popełnił błąd, stosując to kryterium.

162. Rada ustaliła, że wszyscy producenci CD-R musieli opłacać opłaty licencyjne oraz że producenci musieli je opłacać już przed okresem, w którym doszło do ustalonej przez Radę szkody. Ponadto wzięła ona pod uwagę zbieżność czasową pomiędzy wejściem na rynek przywozów z Indii a powstaniem ustalonej przez nią szkody dla przemysłu wspólnotowego. Opierając się w szczególności na tych ustaleniach przyjęła ona, że związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą nie mógł zostać przerwany przez opłacenie opłat licencyjnych [65].

163. Wnosząca odwołanie nie przedstawiła w postępowaniu przed Sądem w sposób umotywowany, z jakiego powodu takie założenie Rady miałoby być nieprawidłowe. Powołała się ona wyłącznie na to, że z wyroku w sprawie Mukand [66] wynika, iż instytucje wspólnotowe muszą szczegółowo ustalić wpływ opłat licencyjnych.

164. Wyrok w sprawie Mukand dotyczył jednak sytuacji, w której jedynie ceny producenta wspólnotowego na dany produkt zostały naruszone przez ewentualne niezgodne z zasadami konkurencji działanie producentów wspólnotowych, nie zaś ceny producentów, którzy ten produkt przywozili do Wspólnoty [67]. Jeśli w takiej sytuacji ustalenie szkody oparte było w szczególności na tym, że ceny przywozów subsydiowanych były

63 — Zobacz pkt 269 zaskarżonego wyroku.

64 — Zobacz wyrok z dnia 5 października 1988 r. w sprawach połączonych 277/85 i 300/85 Canon i in. przeciwko Radzie, Rec. s. 5731, pkt 62, gdzie zwraca się uwagę na rozbieżności w stosunku do poprzedzającej regulacji. W przeciwieństwie do poprzedniego stanu prawnego pod rządami rozporządzenia Rady (EWG) nr 2176/84 z dnia 23 lipca 1984 r. w sprawie ochrony przed przywozem po cenach dumpingowych lub subsydiowanych z państw niebędących członkami Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, Dz.U. L 201 z dnia 30 lipca 1984 r., s. 1–16 w brzmieniu poprawionym z 24 sierpnia 1984 r. (Dz.U. L 201 z dnia 30 lipca 1984 r., s. 35) nie jest już wymogiem nałożenia cła wyrównawczego, aby przywozy towarów po cenach subsydiowanych były główną przyczyną szkody. Zobacz w tym względzie W. Müller, N. Khan, H.A. Neumann, przypis 17, pkt 3.96.

65 — Zobacz motyw 134 zaskarżonego rozporządzenia.

66 — Wyrok z dnia 19 września 2001 r. w sprawie T-58/99 Mukand i in. przeciwko Radzie, Rec. s. II-2521.

67 — Wyrok w sprawie Mukand i in, przywołany w przypisie 66, w szczególności pkt 46–48 oraz 52–55.

niższe od cen towarów wyprodukowanych we Wspólnocie, oczywiste jest, iż działanie, które sztucznie podnosi ceny towarów wyprodukowanych we Wspólnocie, jest w stanie poddać w wątpliwość związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą [68].

166. Nie dostrzegam zatem w zastosowaniu przez Sąd prawnego kryterium w niniejszej sprawie żadnego błędu co do prawa.

2. Ocena szkody

165. W niniejszym przypadku, w którym rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji opłaty licencyjne musiały być opłacone przez wszystkich producentów, możliwość przerwania związku przyczynowo-skutkowego nie jest jednak ewidentna. Dotyczy to szczególnie sytuacji, w której Rada stwierdziła, że opłaty licencyjne były opłacane już wcześniej, ustalona szkoda (spadek cen) zbiegła się natomiast w czasie z wejściem na rynek we Wspólnocie towarów subsydiowanych. W tym kontekście wnosząca odwołanie musiałaby przedstawić w sposób umotywowany, w jaki sposób rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji pobieranie opłat licencyjnych przerywa przyjęty przez Radę związek przyczynowo-skutkowy [69]. Skoro jednak tego nie zrobiła, nie można zarzucać Sądowi, że potwierdził on ustalenia Rady [70].

167. W odniesieniu do oceny szkody Sąd wskazał, że inaczej niż w sytuacji leżącej u podstaw wyroku w sprawie Mukand, w niniejszym przypadku rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji działanie wpływało na wszystkich producentów. Uiszczenie opłat licencyjnych nie miało zatem żadnego wpływu na okoliczności, które były brane pod uwagę przy obliczaniu poziom podcięcia cenowego. Rada mogła zatem przyjąć, że omawiany czynnik nie mógł wyjaśnić różnicy pomiędzy cenami wspólnotowymi a cenami indyjskimi [71].

168. W tym kontekście należy na wstępie wziąć pod uwagę, że ustalenie szkody przemysłu wspólnotowego jest nie tylko wymo-

68 — Wyrok w sprawie Mukand i in., przywołany w przypisie 66, pkt 46. Porównaj także wyrok w sprawie AGST Draht- und Biegetechnik, przywołany w przypisie 15, pkt 45–54, zgodnie z którym należy w sposób umotywowany wskazać, w jaki sposób sztucznie wysokie ceny na jednym rynku mogą wpływać na inny rynek.

69 — Zobacz wyrok w sprawie AGST Draht- und Biegetechnik, przywołany w przypisie 15, pkt 45–54.

70 — Zobacz pkt 25 niniejszej opinii.

71 — Zobacz pkt 274 zaskarżonego wyroku.

giem dla nałożenia cła wyrównawczego na przywozy subsydiowane [72], lecz może ono również wpływać na *wysokość* tego cła wyrównawczego.

169. Zgodnie z art. 15 ust. 1 zd. 3 rozporządzenia podstawowego kwota cła wyrównawczego nie może przekraczać kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, lecz powinna być niższa niż całkowita kwota subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, jeżeli takie niższe opłaty celne są odpowiednie do usunięcia szkody dla wspólnotowego przemysłu (tak zwana reguła *„lesser-duty”*). Zgodnie z regułą *„lesser-duty”* zakres subsydium porównywany jest z zakresem usunięcia szkody. Jeśli zakres usunięcia szkody jest mniejszy od zakresu subsydium, wtedy cło wyrównawcze powinno zostać nałożone jedynie w wysokości zakresu usunięcia szkody.

170. Celem reguły *„lesser-duty”* jest jedynie takie wyrównanie przewagi konkurencyjnej przywozów subsydiowanych, które jest konieczne dla ochrony przemysłu wspólnotowego. Reguła *„lesser-duty”* powinna zatem zmniejszać konflikt pomiędzy handlowo-prawną ochroną przemysłu wspólnotowego przed przywozami subsydiowanymi z jednej strony,a interesem leżącym w możliwie konkurencyjnym przemyśle wspólnotowym i możliwie niskich cenach dla konsumentów danych produktów we Wspólnocie z drugiej strony. Ceny na przywozy subsydiowane powinny poprzez cło wyrównawcze zostać podniesione jedynie o tyle, o ile jest to konieczne dla ochrony przemysłu wspólnotowego. Nie powinny jednak dawać przemysłowi wspólnotowemu żadnej dodatkowej przewagi konkurencyjnej w stosunku do przywozów subsydiowanych.

171. Jeśli wziąć pod uwagę ten cel reguły *„lesser-duty”*, widać wyraźnie, że przy uwzględnianiu innych czynników w rozumieniu art. 8 ust. 7 rozporządzenia podstawowego w ramach reguły *„lesser-duty”* wskazana może być dokładniejsza analiza, niż przy badaniu czy inny czynnik przerywa związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą. Skoro nałożenie cła wyrównawczego ma być możliwe także w sytuacji, jeśli szkoda spowodowana jest przez wiele czynników, w ramach badania związku przyczynowo-skutkowego wystarczy zastosować opisaną powyżej [73] ogólniejszą analizę. W tym kontekście wpływ spornego czynnika nie musi zostać koniecznie wyjaśniony i uwzględniony szczegółowo. Celem reguły *„lesser-duty”* jest jednak, także w takim przypadku, nieprzyznawanie przemysłowi wspólnotowemu ochrony wychodzącej poza konieczny zakres. Dla osiągnięcia tego celu może być wskazane przy obliczaniu poziomu usunięcia szkody wzięcie pod uwagę czynników, które wprawdzie nie prowadzą do przerwania związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą, ale mogą mieć wpływ na wielkość

72 — Jeśli nie występuje szkoda spowodowana przywozami subsydiowanymi, ponieważ związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przywozami subsydiowanymi a szkodą został przerwany przez inny czynnik, wtedy cło wyrównawcze nie może zostać nałożone. Ta kwestia została już omówiona powyżej (pkt 159–166 niniejszej opinii).

73 — Zobacz pkt 159–166 niniejszej opinii.

poziomu usunięcia szkody. W takim przypadku przy obliczaniu poziomu usunięcia szkody może być wskazane zastosowanie dokładniejszej analizy niż w ramach badania związku przyczynowo-skutkowego [74].

172. Należy jednak wziąć pod uwagę, że zastosowanie reguły *„lesser-duty”* jest wprawdzie obowiązkowe, o ile chodzi o uwzględnienie poziomu subsydium („kwota cła wyrównawczego *nie może* przekraczać kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych”), jednak instytucje wspólnotowe posiadają zakres swobodnego uznania, jeśli chodzi o uwzględnienie poziomu usunięcia szkody („lecz *powinna* być niższa niż całkowita kwota subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, jeżeli takie niższe opłaty celne są odpowiednie do usunięcia szkody dla wspólnotowego przemysłu”) [75].

173. W tym kontekście należy teraz zbadać, czy Sąd przy badaniu korzystania przez Radę z przysługującego jej zakresu swobodnego uznania w odniesieniu do obliczania poziomu usunięcia szkody oraz zastosowania reguły *„lesser-duty”* wziął wystarczająco pod uwagę rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji opłaty licencyjne.

174. W tym kontekście należy na wstępie zauważyć, że w przeszłości wielokrotnie wskazywano w literaturze na ryzyko, że nieuwzględnienie naruszenia europejskiego prawa konkurencji w ramach postępowań w sprawie zastosowania środków ochronnych polityki handlowej może doprowadzić do tego, iż cele prawa konkurencji zawarte w traktacie zostaną zniweczone [76].

175. Rzeczywiście w przypadkach, w których ceny przywozów z państw trzecich porównywane są z cenami producentów wspólnotowych sztucznie podniesionymi na skutek działań niezgodnych z zasadami konkurencji, istnieje ryzyko, że poziom ustalony dla usunięcia przewagi konkurencyjnej przywozów subsydiowanych zostanie określony zbyt wysoko. Zbyt wysoko określony poziom usunięcia szkody jest niekorzystny dla konsumentów danego produktu, jednocześnie nie będąc usprawiedliwionym ochroną przemysłu wspólnotowego.

176. Nie prowadzi to jednak moim zdaniem do tego, że Rada w ramach korzystania z przysługującego jej zakresu swobodnego uznania zmuszona jest we wszystkich przypadkach, w których rzekomo niezgodne z zasadami konkurencji działanie wpływa na ceny, brać pod uwagę to działanie przy obliczaniu poziomu usunięcia szkody.

74 — Zobacz K. Adamantopoulos, M.J. Pereyra, *EU Antisubsidy Law & Practice*, wydanie drugie, Sweet & Maxwell 2007, pkt 6-039; W. Müller, N. Khan, H.A. Neumann, przywołane w przypisie 17, pkt 14.3, gdzie wskazano, że przy obliczaniu poziomu usunięcia szkody inne czynniki muszą zostać wyeliminowane.

75 — W tym kontekście należy wziąć pod uwagę, że zastosowanie reguły *„lesser-duty”* zgodnie z art. 19.2 porozumienia w sprawie środków ochronnych (Dz.U. L 336 z dnia 23 grudnia 1994 r., s. 184–189) jest uważane za pożądane, jednak nie jest koniecznie wymagane.

76 — J. Temple Lang, glossa do wyroku w sprawie Mukand, *Common Market Law Review*, 2002, s. 633 i nast., 635; J. Branton, Trade Law Meets Antitrust in the European Court: Judgement in Mukand v. Council, *International Trade Law Review*, 2001, 184 i nast.; M. Clough, Conflicts between EEC Anti-dumping and Competition Law, *European Competition Law Review*, 1992, 222 i nast.

W szczególności, w sytuacji gdy wszyscy zainteresowani producenci mogą być dotknięci rzekomo niezgodnym z zasadami konkurencji działaniem, nie uważam za konieczne, aby Rada działanie to brała pod uwagę w ramach obliczania poziomu usunięcia szkody. W takiej sytuacji opłacenie opłat licencyjnych stanowi warunek ramowy, który muszą spełnić wszyscy producenci. O ile przemysł wspólnotowy nie jest sam odpowiedzialny za takie działanie, uzasadniona potrzeba ochrony przemysłu wspólnotowego polega na nałożeniu cła wyrównawczego, które w danych warunkach ramowych chroni go przed przywozami subsydiowanymi.

177. W niniejszym przypadku Sąd w pkt 274 zaskarżonego wyroku wziął pod uwagę, że wszyscy producenci CD-R musieli opłacić rzekomo niezgodne z zasadami prawa konkurencji opłaty licencyjne oraz że rzekomo niezgodne z zasadami prawa konkurencji działanie nie może zostać przypisane przemysłowi wspólnotowemu. Sąd mógł zatem w pkt 275 zaskarżonego wyroku słusznie założyć, że rzekomo nadmierne opłaty licencyjne nie mogły mieć wpływu na obliczenie poziomu podcięcia cenowego oraz że ustalenia Rady w motywie 134 zaskarżonego rozporządzenia mogły zostać przyjęte.

D — *Wnioski*

178. W konsekwencji także trzeci zarzut odwoławczy należy w całości oddalić.

IX — Wnioski oceny prawnej

179. Wobec powyższego odwołanie jest bezzasadne. Należy je zatem w całości oddalić.

X — Koszty

180. Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału, który na mocy art. 118 regulaminu Trybunału stosuje się odpowiednio do postępowania, którego przedmiot stanowi odwołanie, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ wnosząca odwołanie moim zdaniem przegrała sprawę, należy ją obciążyć kosztami postępowania.

181. Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału, który na mocy art. 118 regulaminu Trybunału stosuje się odpowiednio do postępowania, którego przedmiot stanowi odwołanie, Komisja powinna pokryć własne koszty.

XI — Wnioski

182. W świetle całości powyższych stwierdzeń proponuję Trybunałowi:

— oddalenie odwołania;

— obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami Rady;

— obciążenie Komisji jej własnymi kosztami.